

MANJŠINA - Na 3. strani
**SLORI z novim
upravnim odborom**
Bufon je zapustil predsedniško mesto

TRST - Na 9. strani
**Generali ubira
nove strategije**
Skupščina delničarjev z novim vodstvom

GORICA - Na 13. strani
**èStoria s kopico
gostov in dogodkov**
Dvanajsti festival posvečajo sužnjem

**NOVA RAZSTAVA
Sodobna
umetnost
v Revoltelli**

VATIKAN - Srečanje z bocenskim škofom Ivom Muserjem

Papeža skrbi Brenner

TRST - Železarna ali zavezniška uprava?
**Mestna parka
preonesnažena**

VATIKAN - Tudi papežu Frančišku ni všeč pregrada, ki jo na meji na Brennerju načrtuje Avstrija. Frančišek je svojo zaskrbljenost nad dogajanjem na italijansko-avstrijski meji, čeprav v diplomatski obliki, med včerajšnjim srečanjem v Vatikanu izrazil bocenskemu škofu Ivu Muserju. Tudi Evropska komisija z veliko zaskrbljenostjo spremlja razvoj dogodkov v zvezi z mejnim prehodom Brenner. Pri tem svari pred kakršnimi koli ukrepi, ki bi ogrozili normalno delovanje schengenskega območja. O tem sta se v Rimu pogovarjala notranja ministra Italije in Avstrije - Angelino Alfano in Wolfgang Svoboda.

Oglasil se je tudi generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon je medtem izrazil zaskrbljenost nad vse bolj restriktivno politiko do beguncev v Evropi, ki se sooča z najhujšo migrantsko krizo po drugi svetovni vojni.

Na 2. strani

**DOLINA, ZGONIK
Finančne
dileme
in razvoj**

DOLINA, ZGONIK - Vključitev občin v medobčinske zveze je vezana na finančne prispevke, zaradi česar so občine, ki k novi obliki upravljanja (še) niso pristopile, v težavah. Dolinski župan Klun opozarja na konkretne posledice te odločitve.

V Zgoniku teh težav ni, občina je statut medobčinske zveze sprejela. Občinski svet se je medtem zavzel za ustanovitev kraškega geoparka, ki predstavlja razvojno priložnost.

Na 4. strani

TRST - V šestem nadstropju muzeja Revoltella, ki zaradi čudovitega razgleda na mesto in zaliv velja za eno najlepših v Trstu, so odprli razstavo Controcanti. Na ogled so postavili abstraktna dela iz domače zbirke mestnega muzeja, a tudi umetnine, ki so jih začasno posodili zasebniki. Med predstavljenimi umetniki so Burri, Castellani, Cragg, Fontana, Tappies in druga imenitna imena. Razstava Controcanti bo na ogled do 26. junija.

Na 10. strani

SLOVENIJA - Polarni mraz s snegom

Največ škode bo v kmetijstvu

**Z laserjem proti
hipertrofiji prostate**

Na 5. strani

**Lepa starost s pravim
življenjskim slogom**

Na 5. strani

**Vaška skupščina o
Proseccu DOC**

Na 9. strani

**Jadralca Čupe
poslabšala uvrstitev na
skupni razpredelnici**

Na 18. strani

**Sin Melanije Trump
obvlada slovenščino**

Na 20. strani

OPČINE - Gledališka srečanja v Prosvetnem domu

FestivalOp za spoznavanje »drugačne družbe« in integracijo

OPČINE - Zabava in dobra volja sta včeraj kraljevali na odru openskega Prosvetnega doma, kjer je zaživel že osmi FestivalOp, to je srečanje gledaliških skupin vzgojno-zaposlitvenih središč za osebe s posebnimi potrebami, ki ga prireja Sklad Mitja Čuk (edini na Tržaškem, ki si prizadeva za tovrstni, posebni festival). Cilj dogodka ostaja vselej integracija oz. spoznavanje drugih realnosti in njihovih sposobnosti. Tako kot vsako leto so v občinstvu včeraj sedeli učenci osnovnih šol iz Barkovelj in Repna ter številni, ki so želeli поблиže spoznati »drugačno družbo«.

FestivalOp se tudi danes nadaljuje.

Na 8. strani

GORICA - Sklep občinske uprave

Park sredi Placute posvečajo Nori Gregor

JUŽNA TIROLSKA - Kritike tudi s strani EU in generalnega sekretarja ZN

Tudi papežu ni všeč pregrada na Brennerju

BOCEN - Tudi papežu Frančišku ni všeč pregrada, ki jo na meji na Brennerju načrtuje Avstrija. Frančišek je svojo zaskrbljenost nad dogajanjem na italijansko-avstrijski meji, čeprav v diplomatski obliki, med včerajšnjim srečanjem v Vatikanu izrazil bocenskem škofu Ivu Muserju. »Treba je pomagati ljudem, ki bežijo od vojn in od revščine,« je papež priporočil Muserju. Južnotirolskega škofa je na generalni papeški avdienci spremljalo dvesto vernikov iz bocenske pokrajine, ki jih je Frančišek pozval naj bodo strpni ter odprti do beguncev in migrantov.

Tudi Evropska komisija z veliko zaskrbljenostjo spremlja razvoj dogodkov v zvezi z mejnim prehodom Brenner. Pri tem sviri pred kakršnimi koli ukrepi, ki bi ogrozili normalno delovanje schengenskega območja. O dogajanju na Brennerju, ki močno razburja italijansko vladno, bo prihodnji teden v Rimu govoril tudi predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker. Države članice ne bi smele sprejemati nobenih ukrepov, ki bi lahko ogrozili normalno delovanje schengenskega območja v skladu z načrtom o obnovitvi schengna do konca leta. Načrt, ki ga je v začetku marca predstavila komisija, predvideva ponovno vzpostavitev normalnega delovanja schengenskega območja brez nadzora na notranjih mejah do konca leta. Komisija je v stiku z avstrijskimi oblastmi in bo sprejela ukrepe na mejnem prehodu Brenner ocenila z vidika nujnosti in sorazmernosti.

Generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon je medtem izrazil zaskrbljenost nad vse bolj restriktivno politiko do beguncev v Evropi, ki se sooča z najhujšo migrantsko krizo po drugi svetovni vojni. »Skrbi me, da evropske države zdaj sprejemajo vse bolj restriktivno migracijsko in begunsko politiko,« je dejal Ban v govoru v avstrijskem parlamentu, ki je pred njegovim obiskom potrdil eno najostrejših azilnih zakonodaj v Evropi. »Takšna politika negativno vpliva na obveznosti držav članic po mednarodnem humanitarnem pravu in evropski zakonodaji,« je opozoril prvi

Mejni prehod Brenner, kjer Avstrija načrtuje pregrado, je bil včeraj zasnežen

ANSA

mož svetovne organizacije.

Novi avstrijski azilni zakon, ki je bil sprejet z 98 glasovi za in 67 proti, omogoča vladi razglasitev neke vrste izrednih razmer, če bi se število migrantov nenadoma močno povečalo, in zavrnitev večine prosilcev za azil že na meji.

Če bi vlada uvedla izredne ukrepe, bi lahko na meji odobrili vstop samo beguncem, ki jim bo uspelo dokazati, da je njihova varnost ogrožena v sosednji tranzitni državi, in tistim, ki že imajo sorodnike v Avstriji. Iz teh pravil so izvzete nekatere skupine, med drugim mladoletniki in nosečnice. Avstrijske omejitve so podobne tistim, ki jih je lani uvedla konservativna vlada sosednje Madžarske.

Spor med Rimom in Dunajem okrog Brennerja sta včeraj skušala delno omiliti notranja ministra Angelino Alfano in Wolfgang Svoboda. Alfano je Svobodi potrdil nasprotovanje načrtovani pregradi, a tudi obljubil, da bo Italija skušala zavezati oziroma omejiti prihod beguncev. Edina, ki v Italiji podpira avstrijske načrte na Brennerju, je še naprej le Severna liga.

Messner: Poraz za vse Tirolce

BOCEN - »Na Južnem Tirolskem smo mejo na Brennerju vseskozi doživljali kot veliko krivico, zato smo pozdravili odprto mejo in schengenski dogovor. Sedaj pa smo spet tam, kjer smo bili.« Svetovno znani alpinist, popotnik in pisatelj Reinhold Messner je zelo razočaran nad odločitvijo Avstrije, da postavi pregrado na meji z Italijo. To bo močno prizadelo južno in severno Tirolsko, ter tudi tridentinsko pokrajino, ki je tradicionalno vezana na severne dežele.

Messner je v intervjuju za dnevnik La Repubblica ocenil, da so avstrijske pobude na Brennerju v marsičem povezane s predsedniškimi volitvami. Slavni alpinist je prepričan, da bi morebitna izvolitev desničarja Norberta Hoferja pomenila katastrofo ne le za Avstrijo, temveč za vso Evropo. Zaradi tega Messner, ki se ima za zelenega liberalca in ne za fundamentalista, za predsednika Avstrije podpira zelenega Alexandra van der Bellna. »Večkrat ne znamo ceniti kaj v resnici pomeni živeti v miru. Moj stari oče se je vojskoval v dveh svetovnih vojnah, mladi pa žal včasih ne cenijo mir dovolj,« je dejal Messner. Od svojih otrok in vnukov si želi, da bi se čutili Južno Tirolce, državljane Evrope in sveta brez vojn.

Messnerju je všeč pristop Italije in Renzijeve vlade do problema beguncev in migrantov. Po njegovem je treba vsekakor ločiti med tistimi, ki bežijo od vojn ter tistimi, ki nimajo pravice do azila.

ITALIJA - Načrtovali naj bi tudi atentat v Rimu

Oblasti aretirale domnevne pripadnike Islamske države

RIM - Italijanske oblasti so izdale nalog za aretacijo šestih oseb, od katerih so kasneje prijeli štiri, ki so se nameravale pridružiti islamskim skrajnežem v Siriji in pripravljale teroristični napad v Italiji. Aretirali so par z majhnima otrokoma, 23-letnega Maročana in 24-letno Maročanko.

27-letni boksar, italijanski državljani z maroškimi koreninami Abderrahim Mouaharrak in njegova partnerka Selma Bencharaki, ki imata dve in štiri leta stara otroka, v Italiji živita v pokrajini Lecco in sta se nameravala preseliti v Sirijo ter se tam pridružiti skrajnežem skrajne skupine Islamska država. Mouaharrak naj bi dobil ukaz za teroristični napad na Rim in Vatikan, ki ga Islamska država vidi kot simbol krščanstva. 23-letnega Maročana Abderrahimaneja Khachia so aretirali v bližini mesta Varese in je prav tako imel namen iti v Sirijo. Njegov brat je bil januarja lani zaradi mednarodnega terorizma izgnan iz Italije. Brat 24-letne aretirane Maročanke Wafe Koraichi, Mohammed, naj bi se pridružil vojski Islamske države, potem ko je pred več kot enim letom z družino izginil iz pokrajine Lecco. Nalog za aretacijo so izdali tudi zanj in njegovo italijansko ženo Alice Brignoli, ki je ob spreobrnitvi v islam prevzela ime Aisha. Oba sta na begu. Mohammed naj bi spodbujal Mouaharrakija k terorističnim napadom.

Preiskovalci so za načrtovani napad na Rim izvedeli preko telefonskih prisluškovanj.

Boksar maroških korenin Abderrahim Mouaharrak

ANSA

Berlusconi se je premislil: v Rimu za Marchinija

RIM - Silvio Berlusconi se je za rimskega županskega kandidata Forza Italia odpovedal Guidu Bertolasu ter izbral Alfia Marchinija. Berlusconi je dodatno zaostrila itak že zelo napete odnose v rimski desnici, saj je marsikdo računal, da bo bivši predsednik vlade podprl župansko kandidaturu Giorgio Meloni. Najbolj jezen na Berlusconi je vodja Severne lige Matteo Salvini, ki ga je obtožil, da je s svojo podporo Marchiniju dejansko podprl Matteo Renzi. Demokratska stranka je z razpletom zadovoljna. V njem vidi možnost za uveljavitev svojega kandidata Roberta Giachettija v prvem krogu, a tudi v drugem, če bi ga podprl najbolj zmeren del desnih volivcev, ki v Rimu nočejo zmage Gibana 5 zvezd.

V Siriji letalski napad na bolnišnico: 17 mrtvih

ALEP - V letalskih napadih na bolnišnico humanitarne organizacije Zdravniki brez meja v sirskelem Alepu je bilo po podatkih organizacije ubitih najmanj 14 bolnikov in trije zdravniki. Med ubitimi v napadu na bolnišnico Al Kuds je tudi zadnji otroški zdravnik v mestu. Ob napadih na bolnišnico se je po navedbah očividcev zrušila tudi bližnja petnadstropna zgradba. Koliko ljudi je ujetih pod ruševinami, ni znano. Po navedbah lokalnih virov so skupno štiri zaporedne napade izvedla ruska ali sirska vladna letala, a uradne potrditve tega podatka še ni. Opozovalci Sirskega observatorija za človekove pravice so danes sporočili, da je bilo v nasilju v Alepu danes ubitih najmanj 34 civilistov, kakih 40 ljudi je bilo ranjenih. V obstreljevanju s strani upornikov je bilo ubitih 14 civilistov, v napadu provalnih sil na četrti v rokah upornikov pa najmanj 20 ljudi. Nasilje se je okrepilo, potem ko so začele krožiti govorice, da sirska vojska ob podpori ruskih zračnih sil pripravlja obsežno ofenzivo v Alepu.

V Nemčiji pada brezposelnost

NÜRNBERG - V Nemčiji je bilo aprila brezposelnih 2,744 milijona ljudi, kar je 101.000 manj kot marca in 99.000 manj kot aprila lani ter najmanj v zadnjih 25 letih, je objavila nemška zvezna agencija za delo. Stopnja brezposelnosti se je znižala za 0,2 odstotne točke na 6,3 odstotka.

IZPOSOJENI KOMENTAR

V tretje gre rado

Medtem ko v Moskvi še vedno govorijo zgolj o tem, da sta se ruski predsednik Vladimir Putin in njegov slovenski kolega Borut Pahor dogovorila, da se je treba dostojno spomniti stote obletnice postavitve ruske kapelice pod Vrščič v Sloveniji, se Slovenija nada, da bo na svečanem dogodku navzoč tudi sam Putin, v Delu piše Boris Čibej. Ta novica spet ponuja priložnost za negativne komentarje, ki jih je sprožilo že samo Pahorjevo povabilo voditelju države, proti kateri je Zahod uvedel sankcije zaradi ukrajinske krize in prisvojitve polotoka Krim. A tovrstne analize o slabi mednarodni luči bodo uravnoteževala stališča tistih komentatorjev, ki menijo, da je sedanja hladna vojna nesmiselna in da je prihod ruskega voditelja priložnost za obnovo stikov med Moskvo in Zahodom. Tukaj pa da

lahko pomembno vlogo odigra tudi majhna država na sončni strani Alp.

Če bi bil njihov optimizem upravičen, bi bila tudi Putinova slovenska misija uspešno opravljena. A dosedanje izkušnje so slabe. Putin je bil v Sloveniji že dvakrat, izkupiček prejšnjih obiskov, na katerih se je pogovarjal za sedanjost in zlasti prihodnost pomembnejših rečeh, pa je bil klavrn. Od tistega rusko-ameriškega prijateljstva, ki sta ga s tedanjim kolegom Georgeom Bushem pred petnajstimi leti sklenila na Brdu pri Kranju, in od Južnega toka, o katerem je tekla njegova beseda pred petimi leti, je ostalo nekaj zelo podobnega, sklone komentator.

SLOVENIJA - Posledice sredinega snežnega meteža in polarnih temperatur

Največ škode je ujma povzročila v kmetijstvu

Podrta drevesa, gospodinjstva brez elektrike, 50 prometnih nesreč, zaprte ceste

Tako je bilo včeraj zjutraj pred ljubljanskimi Križankami

FOTO META KRESE

LJUBLJANA - Za konec aprila ne navadno obilno sneženje, ki ga je prinesla sredi se je nadaljevalo tudi v noč, je botrovalo nevšečnostim po večini Slovenije. V sredo in ponoči je ponekod po Sloveniji zapadlo več kot deset centimetrov snega, v višje ležečih krajih tudi do 25 centimetrov. Največ so ga namerili na Gorenjskem in Koroškem.

Pod težo snega so se podirala drevesa in lomile veje, kar pa je povzročilo tudi prekinitve električnih vodov. Posebej dolg je seznam podrhtevanih dreves in polomljenih vej za Štajersko, Gorenjsko in Koroško. Veliko težav so imeli na Celjskem in Mariborskem ter na širših območjih Kranja in Slovenj Gradca, pa tudi v Ljubljani. Padla drevesa in veje so povzročile zapore regionalnih in lokalnih cest. Prizadeti so predvsem listavci do nadmorske višine 700 metrov.

Največ škode bo tokratna ujma povzročila v kmetijstvu. Kmetijske rastline so zaradi toplega vremena v prvi polovici aprila pospešile rast in prešle v fazo, ko so zelo občutljive na nizke temperature, kmetje pa so zaradi toplega vremena pohiteli s setvijo in saditvijo. Čeprav bodo natančni podatki škodi znane šele čez nekaj dni, je že jasno, da bodo nekateri kmetje ostali brez večine pridelka. Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (KGZS) so pojasnili, da so razmere najbolj kritične v sadjarstvu in vinogradništvu. V sadjarstvu je škoda ponekod tudi 90-odstotna. V Mariboru so zaprli parke. Nekateri veje so bile namreč visoko v krošnjah polomljene, kar je predstavljalo nevarnost za sprehajalce.

Neurje je težave povzročilo tudi v dobavi električne energije. Na Koroškem je v sredo brez elektrike ostalo 9000 gospodinjstev, na območju Ljubljane 4000, na Primorskem pa 500.

V prometu so se razmere včeraj normalizirale. Na Darsu so zagotovili, da so ob sredinem sneženju pravočasno poskrbeli za preventivno posipanje in pluzenje. Na avtocestah so imeli vozniki v sredo nemalo težav, o več prometnih nesrečah so poročali s štajerske, dolenske in gorenjske avtoceste. V času sneženja je prišlo do približno 50 prometnih nesreč. Policisti po navajanju njihovega sindikata niso sledili navodilom vodij na višjih ravneh, da izreka globo za zimsko opremo, saj tudi sami nimajo primerne opreme.

Darsove pluzne ekipe so v času sneženja izvajale dela z 42 pluznimi vozili. V zimski akciji, ki se je pričela okoli 15. ure in končala okoli 6.30, je sodelovalo 57 delavcev družbe. Skupaj so porabili

okoli 800 ton soli. Na avtocesti proti predoru Karavanke je v sredo zvečer obstalo veliko vozil z več sto ljudmi, ki jih je oskrbel Rdeči križ. Na avtocesti med Celovcem in Beljakom pa so morali vozniki čakati tudi šest ur in več, preden so lahko odpeljali naprej. Na Karavankah je po podatkih avstrijskega meteorološkega zavoda (ZAMG) od 70 do 80 centimetrov novozapadlega snega. Na Ljubelju so izmerili od 30 do 40 centimetrov snega, v Celovcu pa 15 centimetrov. Na avstrijskem Štajerskem največ škode pričakujejo v poljedelstvu in sadjarstvu. Član štajerske deželne vlade, pristojen za kmetijstvo, Hans Seitinger je škodo ocenil na več deset milijonov evrov.

Zaradi snega so še vedno popolne zapore na prelazih Vršič in Korensko sedlo ter na cesti Mojstrana-Vrata, od slapa Peričnik dalje. Zimske razmere so tudi na Hrvaškem in v Avstriji. V gorah ostaja velika nevarnost snežnih plazov. Na širšem območju Julijcev nad okoli 1500 m je zapadlo tudi do okoli 100 centimetrov mokrega snega, ki je zaradi razmeroma nizkih temperatur precej suh in se je le sprva še sprijemal s podlago. Na 2500 metrov je od 230 do okoli 280 centimetrov snega,

Drugod je novega snega manj, v Kamniško-Savinjskih Alpah od 30 do okoli 45 centimetrov, v Škofjeloških od 20 do 35, drugod 10 do 20 centimetrov novega snega.

LJUBLJANA - Po približno dveh desetletjih je Slovenijo v sredo znova presenetilo pozno sneženje. Najpoznejše sneženje v krajih pod 500 metrov nadmorske višine je Agencija RS za okolje (Arso) sicer zabeležila 10. junija 1974 v naselju Nomenj v Bohinjski dolini.

Po besedah Veronike Hladnik z agencije Arsa lahko pozen sneg pripišemo predvsem potovanju ciklonov, svoj pečat pa puščajo tudi podnebne spremembe. Če je spomladi že bilo toplo obdobje, je dokaj običajno, da aprila ali maja pride do občutne ohladitve. To se zgodi vsakih nekaj let.

Kadar sneži aprila, je to ponavadi v prvih desetih dneh meseca. Kljub temu tokrat ni prvič, da nas je sneg presenetil v poznejših dneh. Leta 1988 je snežilo 24. aprila, leta 1907 pa so 29. aprila zjutraj po dolgotrajnem sneženju - predvsem v alpskih dolinah in Ljubljanski kotlini - izmerili za ta čas nenavadno veliko snega. V Bohinjski Bistrici in Sodražici pri Ribnici je bila snežna odeja visoka kar 40 centimetrov.

Skozi leta se je večkrat zgodilo, da je snežilo v začetku maja, med drugim v letih 1957, 1965, 1979, 1981 in 1985. Leta 1985 je 3. maja v Jeronimu nad Nazarjami snežna odeja dosegla kar 42 centimetrov.

Če so najpoznejše sneženje v krajih pod 500 metrov nadmorske višine zabeležili 10. junija 1974 v naselju Nomenj, pa se je najzgodnejše sneženje zgodilo 11. septembra 1972 v Kotljah.

Puško našli v Ljubljani

KOPER - Policisti so v reki Ljubljanici na območju Zaloga našli avtomatsko puško, ki so jo prejšnji teden ukradli iz policijskega vozila v Postojni. Policija je v torek v poznih večernih urah prejela anonimno sporočilo, na podlagi katerega je puško znamke Heckler & Koch skupaj z nabojnima in naboji našla v Ljubljani na območju Zaloga.

Direktor kopske policijske uprave Danimir Rebec je včeraj generalnemu direktorju policije Marjanu Fanku predlagal, naj zaposleni, ki je orožje brez nadzora pustil v vozilu, namesto izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi dobi opozorilo pred odpovedjo pogodbe. Za to se je odločil, ker je bila puška najdena, s čimer tudi ni več nevarnosti, da bi se znašla na črnem trgu in uporabila pri nezakonitih dejanjih. Kot znano so prejšnji teden iz dveh policijskih vozil, ki sta bili parkirani pred stavbo postojnske policijske postaje, poleg puške s pripadajočim strelivom in nabojnikoma ukradli tudi tri neprebodne jopiče in neprebodne čelade.

Prispevek za energetske kompetitivnost podjetij

TRST - Deželni odbor FJK je odobril prispevek na področju varčevanja z energijo v vrednosti 600 tisoč evrov za majhna in srednja podjetja. Denar je namenjen za kritje stroškov za diagnozo energetske porabe v podjetjih in za delno financiranje energetskih sistemov v skladu z normo ISO 50001.

V predmestju Ljubljane razlitje solne kisline

LJUBLJANA - Zaradi razlitja solne kisline na avtocestnem počivališču Barje so včeraj poleg počivališča preventivno evakuirali tudi okoli 60 stanovalcev Ceste dveh cesarjev. Kot so sporočili iz ljubljanske policijske uprave, so bili okrog 13.45 obveščeni, da se kadi iz cisterne, parkirane na počivališču Barje iz smeri Grosuplje proti Brezovici. Na kraju so policisti ugotovili, da iz cisterne italijanskih registrskih oznak izteka solna kislina.

SLOVENSKA MANJŠINA - Volilni občni zbor raziskovalnega inštituta

SLORI želi utrditi svojo vlogo

Slovo predsednika Milana Bufona - Sodelovanje z NŠK ni izpolnilo vseh pričakovanj - Izvolitev novih upraviteljev

TRST - Na občnem zboru Slovenskega raziskovalnega inštituta (SLORI), ki je bil volilnega značaja, je prišlo do marsikaterih novosti. Med temi izstopa zlasti napoved o zamjenavi na predsedniškem mestu inštituta, od katerega se po dvanajstih letih poslavlja Milan Bufon. V svojem uvodnem nagovoru je dosedanji predsednik izpostavil, da se je v tem obdobju inštitut znal nenehno prilagajati sodobnim izvirom. Na tak način je tudi utrdil tisto vlogo, ki mu pripada v okviru naše ožje in širše družbene stvarnosti. SLORI se želi tudi v prihodnje uveljaviti kot referenčna ustanova za proučevanje položaja Slovencev v Italiji ter širših procesov družbene povezanosti, za izpolnjevanje teh ciljev pa sta seveda potrebni ustrezna finančna dotacija ter okrepjena vodstvena, organizacijska in kadrovska struktura.

V tem smislu je inštitut deloval v zadnjih letih, tudi prek postopne pomladitve vodilnih kadrov, ki bo sedaj, kot rečeno, zajela še predsedniško mesto. Bufon je nagovor zaključil z željo, da bi se z napovedano posodobitvijo statuta in z načrtom o participativnem članstvu organizacija postavila v samo središče dogajanja našega okolja ter mu ponudila vse instrumente, da lahko uspešno operira v novem času.

Ravnatelj Devan Jagodic je predstavil poročilo o opravljenem delu v letu 2015, ki ga je označil za zelo dinamičnega in plodnega. Strokovni sodelavci inštituta so v tem letu izpeljali vrsto temeljnih raziskovalnih in aplikativnih projektov, poskrbeli za bogato publicistično dejavnost, organizirali številne znanstvene, strokovne, izobraževalne in promocijske dogodke, na tak način pa skrbeli za povezovanje manjšinskega in širšega intelektualnega potenciala. Minulo leto so zaznamovala tudi številna uspešna sodelovanja, ki jih je inštitut razvil tako z organizacijami, ki so izraz slovenske narodne manjšine (med temi je Jagodic izrecno omenil ZSSDI, SSG, Sklad Libero in Zora Polojaz, Slov.I.K., Inštitut za slovensko kulturo pa tudi slovenske šole), kakor tiste, ki se umeščajo v širši družbeni prostor (kot primer je navedel razne uni-

Predsedstvo občnega zbora SLORI: Devan Jagodic, Milan Bufon in Kristina Valenčič

FOTO DAMJAN

verze, Inštitut za narodnostna vprašanja in Furlansko filološko društvo).

Jagodic je opozoril na poskus povečanega sodelovanja z Narodno in študijsko knjižnico, ki sicer ni izpolnil vseh začetnih pričakovanj, je pa vendar obrodil nekaj pomembnih rezultatov, od oživitve raziskovalnega dela na Odseku NŠK za zgodovino in etnografijo vse do prizadevanj za bodoče skupno delovanje v prostorih Narodnega doma pri Sv. Ivanu v Trstu. Med cilji za tekoče leto je ravnatelj izpostavil željo po krepitvi raziskovalnih in aplikativnih dejavnosti na področju jezika.

Po odobritvi obračuna za leto 2015 in proračuna za leto 2016, ki ju je predstavila blagajničarka Kristina Valenčič, je občni zbor obnovil vodstvene organe SLORI. Nov upravni svet sestavljajo Sara Brezigar, Milan Bufon, Živa Gruđen, Devan Jagodic, Adriana Janežič, Marijan Kravos, Vlasta Polojaz, Kristina Valenčič, Patrizia Vascotto in Zaira Vidau, Nadzorni odbor Karel Brešan, Sergij Lipovec in Emidij Susič, Znanstveni svet pa Jadranka Cergol, Roberto Dapit, Nataša Gliha Komac, Devan Jagodic, Majda Kaučič Baša, Maja Mezgec, Susanna Pertot, Emidij Susič, Ana Toroš, Zaira Vidau in Mitja Žagar.

DOLINA - V občinskem svetu opozicija kritična zlasti do prejšnje uprave

Občina bo zategnila pas, ker ni v medobčinski zvezi

Zaradi okrnjene finančne dotacije ne bo poletnega centra, stroške za osebje in vzdrževanje cest bodo omejili

Dolina je ena od občin, ki niso pristopile k Julijski medobčinski teritorialni uniji, kakor so uradno imenovali medobčinsko zvezo na Tržaškem. Statut sta zaenkrat sprejeli samo v Trstu in Zgoniku. Posledice te odločitve, sprejete pred meseci v občinskem svetu, bodo v prvi vrsti finančne narave. Dežela FJK je pristop posameznih občin k medobčinski zvezi namreč vezala na deželna finančna sredstva, ki bodo za nepovezane občine manjša. Občina Dolina v proračunu za leto 2016 ne bo mogla računati na 105.000 evrov, kolikor ji bo odtrgala Dežela.

To pomeni, da občinskega poletnega centra ne bo, z Občino Trst ne bodo obnovili konvencije za mesta v otročjih jasliah Colibrì v Naselju sv. Sergija, omejili bodo stroške za osebje in vzdrževanje cest, je včeraj v občinskem svetu ponovno razložil župan Sandy Klun. Občinske svetnike je pozval, naj še enkrat dobro razmislijo, »saj ne bi bilo prav, da bi bili naši občani prikrajšani za storitve, ki smo jih običajno ponujali«. Klun je opozoril, da bo primanjkljaj – če se Dolina tudi v prihodnje ne bo vključila v medobčinsko zvezo – v letu 2017 znašal 400.000, v letu 2018 pa 600.000 evrov, kar bi bilo za občinsko blagajno nevzdržno. Po njegovem mnenju bo vsakršna izbira po svoje negativna, »smatram pa, da moramo v tem trenutku izbrati tisto, kar nam bo vsaj omogočilo preživetje«.

Klun je v svojem poročilu seznanil svetnike z zaključkom del v Ricmanjih, kjer so delavci uredili kanalizacijo in vodovod. Dela so se zavlekla, ker sta bila tako kanalizacija kot vodovod v zelo slabem stanju, po ocenah podjetja ApegasApsAmpa pa se bo položaj z novimi cevmi ter ločevanjem odplak (ki odteka v žveljsko čistilno napravo) od deževnice bistveno izboljšal. To je šele konec prve faze del, saj bodo v Ricmanjih uredili še preostale odseke vodovoda in kanalizacije, okrepili javno razsvetlavo in preuredili cestni tlak. Klun se je javno zahvalil vaščanom za potrpežljivost. V kratkem (najbrž 9. maja) se bodo začela dela na cesti za Barde, kjer bodo obnovili podporni zid: dela naj bi trajala dva meseca.

Včeraj je občinski svet z 10 glasovi za, 4 proti in dvema vzdržanima odobril obračun za lani, župan pa hoče čim prej doseči odobritev proračuna za letošnje leto, in sicer že maja. Kajti dotlej ne bo mogoče investirati v javna dela, na katera čakajo recimo v Borštu, Ricmanjih, Logu, na Jami in Boljuncu, v šoli Voranc v Dolini. Med razpravo so bili predstavniki opozicije kritični zlasti do prejšnjega občinskega odbora, ki ga je vodila županja Fulvia Premolin, češ da Občina še danes plačuje za pretekle napake. Tako je Boris Gombač dejal, da se je s Klunovim županovanjem nekaj spremenilo, opozoril pa je na odsotnost revizorja, ki bi moral prisluhniti razpravi o obračunu. Gombač je opozoril, da če je res, da je v občinski blagajni zmanjkalo 105.000 evrov deželnega prispevka zaradi nesprejetja statuta medobčinske zveze, pa je v obračunu 248.000 evrov težko izterljivih terjatev. Vprašal se je, za kakšne dolžnike gre in ali ne bi občinska uprava lahko nanje pritisnila, da bi kaj iztržila. To in drugo je označil kot posledice večletnega slabega upravljanja, medtem ko je svetnik večine Emilio Corretti namignil, da bi lahko bile med dolžniki tudi družine v stiski, ki v preteklosti niso uspele poravnati dolgov.

Roberto Drozina je izpostavil podatek, da so pasivni ostanki (razlika med predvidenimi stroški in dejanskimi plačili) s 6,9 milijona padli na 1,8 milijona evrov, kar po njegovem mnenju kaže na napake pretekle uprave pri upravljanju z javnimi deli in na drugih področjih. Z njim se je strinjal Danilo Slokar, svetnica Rossana Pettrosso pa je nasprotno obžalovala, da župan ni omogočil glasovanja o novem statutu medobčinske zveze, zdaj pa bo presežek v obračunu namenjen kritju tega novega primanjkljaja. Pettrossova poleg tega ni podprla pristopa Občine Dolina k skupni službi za upravljanje z javnimi razpisi z Miljami in Gradežem, ki naj bi bila neskladna z Julijsko medobčinsko unijo. Občinski svet se je izrekel za pristop k skupni službi, soglasno pa je podprl namero o ustanovitvi geoparka na Krasu.

Aljoša Fonda

Ricmanje imajo od prejšnjega tedna delno obnovljeno kanalizacijo in vodovod, ostale odseke bodo uredili v prihodnje; dolinska občinska uprava pa naj bi zaradi znižanega deželnega prispevka namenila manj finančnih sredstev vzdrževanju cest v občini

FOTODAMI@N

ZGONIK - V sredo seja občinskega sveta

Za ustanovitev geoparka

Odobrili so obračun za leto 2015 - Svetnika Forza Sgonico Piera Geremio uradno nadomestila Cristina Tommasini

Med glavnimi točkami sredine zgoziške občinske seje je bilo glasovanje za ustanovitev geoparka na območju naše Krasa, ki se razprostira na ozemlju občin Doberdob, Devin Nabrežina, Foljan Redipulja, Tržič, Repentabor, Ronke, Zagraj, Dolina, Špeter, Sovodnje ob Soči, Zgonik in Trst. Podobno kot so o njegovi ustanovitvi razpravljali v Zgoniku, bodo to v prihodnjih dneh počeli tudi v ostalih zgoraj navedenih občinah.

Županja Monica Hrovatin je ugodoma povedala, da je geopark na slovenski strani že ustanovljen in je njegova nosilka Občina Sežana, medtem ko naj bi bila na italijanski strani to Dežela FJK. Kateri pa naj bi bil sploh namen tega geoparka? Unesco je ustanovil svetovno mrežo geoparkov z namenom, da bi se okrepilo poznavanje in ozaveščanje vloge in vrednosti geološke raznovrstnosti Krasa, je kolegom pojasnila Hrovatinova

Cristina Tommasini FOTODAMI@N

in dodala, da njegova ustanovitev nikakor ne predpostavlja dodatnih omejitev upravljanja našega območja, ki bi lahko samo še upočasnila njegov razvoj. Ravno nasprotno, saj bo razvoj temeljil na spodbujanju najboljših praks za ohranjanje,

vzganjanje, širjenje in turistično koriščenje geološke dediščine v skladu z lokalnim trajnostnim razvojem prostora. Na seji so sporazum o ustanovitvi geoparka soglasno sprejeli, naslednji korak pa bo ustanovitev še čezmejnega geoparka.

Z obračunom za leto 2015 je nato postregel odbornik za finance Mirko Sarđoč, ki je opozoril, da se slednji – 4.744.916 evrov – zaključuje s preostankom v tekočem letu v višini 246.365 evrov; pri njem so upoštevali omejujoče predpise pakta stabilnosti in predpis zmanjšanja stroškov osebja (s 37,5% na 35%). V javna dela so vložili 363.497 evrov, katerih večji del so uporabili za ureditev poslopja šole 1.maj v Zgoniku in nekaj za športno-kulturni center. Sarđoč je obenem poudaril, da gre lanski preostanek sešteti tistim iz prejšnjih let: skupno je preštel nekaj več kot 1,9 milijona evrov. »420 tisoč je vezanih in torej neuporab-

nih, ostalih 1,5 milijona pa je razpoložljivih, a vendar neuporabnih zaradi predpisov, ki v tekočem letu ne dovoljujejo izdatkov, v kolikor ni dotičnih prihodkov.« Odbornik je ocenil, da gre za absurd, in poudaril, da so znesek vsekakor vinkulirali za 6-mesečno obdobje, tako da lahko unovčijo vsaj obresti.

Na seji so se uradno poslovili tudi od načelnika skupine Forza Sgonico Piera Geremio, ki je odstopil s svetniškega mesta, saj bo kandidiral za stranko Forza Italia na občinskih volitvah v Trstu. Županja se mu je zahvalila za sodelovanje, za vselej konstruktiven in spoštljiv dialog ter mu zaželela »vso srečo v vrstah opozicije v tržaškem občinskem svetu.« Geremio se ji je zahvalil in dodal, da sicer cilja na to, da bo sedel v večini. Njegovo mesto je že v sredo prevzela Cristina Tommasini, ki se prvič preizkuša v političnih vodah. (sas)

NABREŽINA - Akcijo predstavili včeraj na občini

Solidarnost potrebnim družinam

Prejele bodo po 50 ali 80 evrov za nakup hrane, »darilo« prostovoljnih prispevkov kupcev v trgovinah Conad

Udeleženci včerajšnje predstavitve solidarnostne akcije

Devinsko-nabrežinska odbornica za socialna vprašanja Tatjana Kobau je bila včeraj navdušena. Solidarnostna akcija za pomoč potrebnim družinam v občini z italijanskim imenom Spesa SOSpesa (Pomoč pri nakupu) se je začela nad pričakovanji. Odziv na projekt, za katerega je dala pobudo Skupina prostovoljcev Devin-Nabrežina-Križ in pri katerem aktivno sodelujeta trgovini Conad, je bil med občani tolikšen, da so v dveh dneh v trgovinah že dokajšnjo vsoto denarja. Vsak posameznik lahko ob nakupu nameni evro za solidarnostni nakup hrane za potrebne.

Občinska socialna služba bo evidentirala potrebne družine, tem bo namenjena pomoč. 4-članska družina bo lahko koristila nakupovalni bon v višini 50 evrov, pet ali več članska družina pa bon za 80 evrov.

Pobudo na nabrežinski občini so ob odbornici Kobau predstavili Annamaria Burlin (Skupina prostovoljcev Devin-Nabrežina-Križ), Daniela Cola (trgovina Conad), Luigi Lendano in Francesca Macuz (Center za prostovoljsko delo v Furlaniji Julijski krajini) ter Fabio Violin in Licia Barbeta (občinska socialna služba).

Daniela Cola je poudarila, da je trgovina Conad (v občini obratujeta dve, v Sesljanu in Devinu) z zagonom pristopila k projektu. V trgovinah lepaki in letaki vabijo kupce, naj prispevajo k solidarnostni akciji, kar je naletelo na pozitiven odziv številnih klientov. (mk)

TRST - Zdravstvo in znanost

Imenovali nove generalne direktorje

Nicola Delli Quadri na čelo Zdravstvenega podjetja, Sergio Paoletti vodja Aree

Izredni komisar Bolnišnično-Univerzitetnega podjetja Nicola Delli Quadri bo od ponedeljka naprej generalni direktor združenega zdravstvenega podjetja, ki je sad zdravstvene reforme sedanje deželne uprave. Ta predvideva združitev deželnih zdravstvenih storitev, Univerze in Zdravstvenega podjetja v eno samo enoto, ki se bo po novem imenovala Združeno zdravstveno podjetje Trst (Azienda sanitaria integrata di Trieste - ASIT). Imenovanje Delli Quadrija za generalnega direktorja je odobrili deželni odbor na predlog odbornice za zdravje Marie Sandre Telesca, izbiro pa je utemeljil z argumentom, da je dosedanji izredni komisar odličen poznavalec zdravstvenega sistema in da se lahko pohvali z bogatimi izkušnjami na področju upravljanja zdravstvenih zavodov.

Nicola Delli Quadri FOTODAMJ@N

Sergio Paoletti AREA

Novoga predsednika pa ima tudi Znanstveni park Area, ki ga bo vodil prof. Sergio Paoletti. Tržaški kemik bo nadomestil prof. Adriana De Maia, čigar mandat je potekel 23. februarja. Pred-

sednik, imenovala ga je ministrica za visoko šolstvo Stefania Giannini, se lahko pohvali z znanstvenim in menedžerskim znanjem, ima pa tudi izkušnje na področju upravnega poslovanja.

TRST - Tehnološka novost v glavni bolnišnici

S sodobnim laserjem nad benigno povečanje prostate

Več kot 400 moških, ki ima težave s prostato in je v Trstu na čakalni listi za kirurški poseg na prostati, bo razveselila novica, da tržaška glavna bolnišnica po novem razpolaga s sodobnim in inovativnim modelom laserske naprave z imenom Tullio, ki jo je bolnišnici podarila Fundacija CRTrieste. Novost so na včerajšnjem srečanju za novinarji predstavili izredni komisar Bolnišnično-Univerzitetnega podjetja Nicola Delli Quadri, odhajajoči direktor urološkega oddelka Emanuele Belgrano, novi direktor Carlo Trombetta in podpredsednik Fundacije CRT Lucio Delcaro, ki so v družbi nekaterih urologov in medicinskih sester opisali pomen pridobitve. Kot so opozorili, bodo z laserjem drastično zmanjšali čakalno dobo za zdravljenje prostate, ki se vrsti okrog dveh let.

Laser je podarila Fundacija CRT FOTODAMJ@N

Laser Tullio bodo v tej prvi fazi uporabljali le pri posegih za zmanjšanje volumna prostate oz. za zdravljenje t.i. benigne hipertrofije prostate. Povečana prostata je namreč težava, s katero se sooča med pet in deset odstotkov moških pri štiridesetih letih, več kot polovica moških, ki so stari nad šestdeset let, in kar osemdeset odstotkov moških med sedemdesetim in osemdesetim letom starosti. Pogosto ta težava ne pomeni takoj resnejše bolezni, česar se najbolj ustrašijo vsi, ko izvejo za to stanje, ampak pomeni samo začetek težav, ki jih lahko takoj na začetku zdravniki zatrejo ali popolnoma odpravijo. Urologa Stefano Bucci in Sandro Ciampalini, ki napravo že nekaj mesecev uspešno uporabljata, sta povedala, da je benigna hipertrofija prostate (BHP) tudi v Trstu razširjena težava, saj je povezana z visoko starostjo prebivalstva, ki pri nas sestavlja večji del populacije. Vse moške, ki imajo težave s prostato, zato vabita, da se obrnejo po zdravniško pomoč in o težavah ne molčijo.

In kako deluje novi laser? Laserski operativni poseg smo si ogledali na video posnetku, na katerem je bilo dobro vidno, kako urolog s pomočjo laserske palice zelo natančno odreže odvečno tkivo, pri čemer iz prostate ne izteče niti kapljica krvi. Odvečno maso nato laser tudi posrka. Kot je pojasnil bodoči direktor urološkega od-

delka Carlo Trombetta, je v primerjavi s tradicionalnim kirurškim zdravljenjem laserska terapija, ki traja od

ure in pol do dveh ur, manj invazivna, ne poškoduje tkiv in organov ter je neboleča. Pacient se lahko že 24 ur po laserskem zdravljenju vrne domov, okrevanje na domu pa je zelo kratko. Prednost laserske terapije je tudi v tem, da jo lahko uporabijo pri pacientih, pri katerih je tradicionalno kirurško zdravljenje preveč tvegano. Dr. Bucci nam je tudi zaupal, da so tržaške urologe s tehniko laserske terapije seznanila zdravnik iz Neaplja, kjer že dolgo časa uporabljajo terapijo z lasersko napravo Tullio, in strokovnjak iz Nemčije. Z njima so zdravniki poleg teoretičnega dela opravili tudi praktični del, v okviru katerega so skupaj operirali tri paciente. Z napravo, za katero je Fundacija CRTrieste odštela 140 tisoč evrov, trenutno opravijo dva posega na dan, v prihodnje pa želijo to število povečati.

Sanela Čoralič

TRST - Cikel znanstvenih srečanj Znanost & mesto

Recept za dolgo življenje: zdrav slog

Stroka priporoča jedilnik iz rib, zelenjave in malo mesa, fizično aktivnost in bogato spolno življenje

Je za dolgo življenje odločen življenjski slog ali genetika? Na to vprašanje so v sredo popoldne v Mali dvorani Operne hiše Verdi poskusili odgovoriti trije strokovnjaki, ki so bili gostje tretjega srečanja iz cikla Znanost & mesto. Do zadnjega kotička polno dvorano so nagovorili kardiolog Gianfranco Sinagra iz Bolnišnično-Univerzitetnega podjetja v Trstu, znanstvenik Liborio Stupia z Univerze v Chietiju in profesorica nevrologije na Univerzi v Vidmu Gabriella Marcon, zanimivo predavanje pa je povezoval direktor mednarodnega centra ICGEB (International Centre for Genetic Engineering and Biotechnology) Mauro Giacca, ki je predavatelje vprašal, kako dodati življenje letom.

Recept za dolgo in kakovostno življenje se po oceni tokratnih gostov skriva v preprostem receptu: treba je prisegati na urejeno življenje, brez prevelikih količin hrane, ki mora biti zdrava, kakovostna in uravnotežena, brez prevelikih ko-

ličin alkohola, čim manj stresa in fizična aktivnost. »Pri vsem tem pa ima pomembno vlogo tudi bogato seksualno življenje.« je dodal znanstvenik Liborio Stupia in spomnil, da cilj znanstvenikov ni doseči čim daljše življenje, temveč čim kvalitetnejše tretje življenjsko obdobje. O tem, da se s staranjem prebivalstva povečuje tudi možnost za nevrodegenerativne bolezni (alzheimerjeva ali parkinsonova bolezen), je spregovorila nevrologinja Gabriella Marcon, ki je opozorila, kako pomemben je kognitivni trening za možgane, saj se s tem vzpostavlja bogata nevronska mreža. Starostjo je namreč povezan tudi upad kognitivnih funkcij, ki največkrat prizadene spomin in sposobnost reševanja problemov. Ta starostni upad kognitivnih funkcij lahko po besedah Marconove upočasnita zdrav način prehranjevanja (mediteranska dieta, rdeče sadje in kozarec rdečega vina) in fizična aktivnost. Govornica je opozorila tudi na študijo, v kateri so preučevali superstarostnike, ki jih je v Trstu

ŠKEDENJ, SV. VID - Županova odredba

Mestna parka preonesnažena, dostop prepovedan

Kljub prepovedi so igrala na Trgu Rosmini dostopna

FOTODAMJ@N

Tržaški župan Roberto Cosolini je zaradi onesnaženih tal odredil takojšnje zaprtje dveh mestnih parkov. Eden je v Škedenju, v bližini železarne (gozdčič Miniussi), drugi pa ne: to je park Luchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin na Trgu Rosmini pri Sv. Vidu. Včeraj je bil slednji park obdan s travkovi, ki opozarjajo na prepoved dostopa, v samem parku pa so se brezskrbno zadrževali starši z otroki: prepoved naj ne bi veljala za otroška igrišča.

Iz županovega kabineta so pojasnili, da sta okoljska agencija Arpa in Zdravstveno podjetje na pobudo Občine Trst (v sodelovanju z Deželo in s Pokrajino) odvzela in pregledala vzorce površinske plasti zemlje v sedmih krajih na območju Škedenja ter v treh krajih, ki so bistveno bolj oddaljeni od železarne – v parku na Trgu Rosmini, v ljudskem vrtu v Ul. Giulia in pri bazovskem sinhrotronu.

Prve analize so zadevale tri zelene površine. Rezultati za zelenico v Ul. Cossetto so bili v skladu s predpisi, vzorci iz parkov Miniussi (v Škedenjski ulici) in Luchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin (na Trgu Rosmini) pa so pokazali visoko stopnjo onesnaženosti tal: v parku Miniussi je bila količina škodljivega benzopirena petkrat višja od dovoljenega (0,58 mg/kg namesto 0,1 mg/kg zemlje), podobno je z benzoperilenom (0,41 namesto 0,1) in indenopirenom (0,47

proti 0,1). Na Trgu Rosmini so bile stopnje sprva nižje, a vsekakor previsoke (benzopiren 0,36, benzoperilen 0,25, indenopiren 0,28). Da bi potrdili rezultate, so strokovnjaki konec februarja zbrali nove vzorce zemlje in v njih zaznali še višje stopnje onesnaženosti: benzoperilen je dosegel 0,70 mg/kg, benzopiren 0,91, benzofluoranten pa 1,3 mg/kg.

Rezultati analiz površinskih plasti iz ostalih parkov in zelenic (park Frà Antolovich med ulicama Valmaura in Carpineto, Trg Atleti Azzurri d'Italia pri stadionu Nereo Rocco, bazovski sinhrotron in zelenica na obvoznici pri Škedenjski ulici) so bili v skladu s predpisi, zato se bodo strokovnjaki zdaj ukvarjali z vzroki visoke onesnaženosti na Trgu Rosmini, ki torej presega onesnaženost marsikaterega predela Škedenja in Sv. Sobote. Rezultati za območje Škedenja pa bodo znani v maju, saj so analize v okviru dogovora med Arpo in Zdravstvenim podjetjem še v teku.

Občinski odbornik za okolje Umberto Laurenzi trdi, da onesnaženje na Trgu Rosmini skoraj gotov ni povezano z železarno, temveč verjetno z zemljo oz. materialom, ki ga je tja dovozila zavezniška vojaška uprava po drugi svetovni vojni. Županski kandidat Gibanja 5 zvezd Paolo Menis je izrazil zaskrbljenost nad novico in prepričanje, da je treba zadevi priti do dna z vso razpoložljivo tehnologijo. (af)

Profesorica nevrologije Gabriella Marcon FOTODAMJ@N

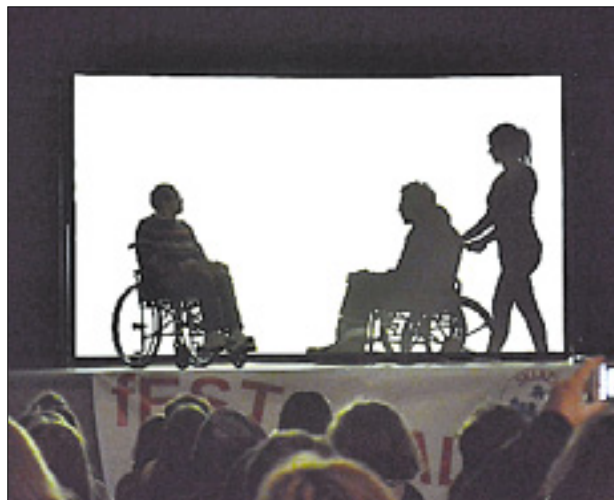
zelo veliko: ta naziv je rezerviran za po datumu rojstva visoke starostnike, ki pa so v fizičnem in mentalnem smislu mnogo mlajši, kot kažejo njihovi rojstni datumi. »Za vse intervjuvane superstarostnike je značilno, da so v mladosti jedli malo, je-

dilnik je bil sestavljen iz veliko zelenjave, ki je rasla na vrtu, in malo mesa, za katero je nekoč ni bilo denarja. In prav vsi so govorniki so veliko hodili,« je razložila Gabriella Marcon, ki je prepričana, da se v tem skriva skrivnost dolgega življenja.

No, in kakšno vlogo ima pri vsem tem genetika? Slišali smo, da ima genetika pri tem zelo majhno vlogo; pomemben je genetski zapis o prehranjevalnih navadah, vse drugo je odvisno od življenjskega sloga posameznika. O tem je govorili tudi kardiolog Sinagra, ki je spomnil, da je največji problem današnjih ljudi dolgotrajno sedenje, ki je lahko škodljivo. Cloveško telo je bilo namreč zasnovano za hojo in točno to so ljudje počeli cela tisočletja. S predolgim sedenjem za mizo povečamo možnosti za sladkorno bolezen in bolezni srca, je prepričan Sinagra, ki vsem tistim, ki bi radi dosegli prijetno starost priporoča, naj naredijo več korakov, hodijo po stopnicah, vstanejo in se pretegnejo ali naredijo sprehod po pisarni. (šč)

OPČINE - Že osmo srečanje gledaliških skupin FestivalOp

Energija in veselje v Prosvetnem domu

Utrinki z včerajšnjega zabavnega dogajanja na odru Prosvetnega doma

FOTODAMJ@N

Zabava in dobra volja sta včeraj kraljevali na odru openskega Prosvetnega doma, kjer je zaživel že osmi FestivalOp, se pravi srečanje gledaliških skupin vzgojno-zaposlitvenih središč za osebe s posebnimi potrebami, ki ga prireja Sklad Mitja Čuk. Cilj dogodka, ki je z leti postal že prava stalnica, pa ostaja vselej integracija oz. spoznavanje drugih realnosti in njihovih sposobnosti: v občinstvu sedijo namreč običajno učenci osnovnih šol – včeraj so to bili malčki OŠ Finžgar iz Barkovelj in OŠ Gradnik iz Repna – ter nasploh vsi, ki želijo spoznati »drugačno družbo«.

V okviru Vzgojno-zaposlitvenega središča Mitja Čuk se je pred več leti izoblikovala dramska skupina Barvana klapa, pri kateri sodelujejo odrasli gojenci. Letos so nastopili kot prvi in občinstvu postregli s predstavo *Pika Nogavička in prijatelji*. Oder so nato prepustili članom gledališke skupine Azzurro, ki deluje v okviru kulturnega društva Il cerchio in Medeji s predstavo *Era solo ieri* in lutkovne gledališke skupine Cisi s predstavo *Hansel e Gretel*. Gost je bil tržaški igralec in režiser Francesco Paolo Ferrara, s katerim so včeraj nakazali zametke bodočega sodelovanja.

Danes bodo od 10. ure dalje na oder stopile še tri gledališke skupine: Škorci (VDC Nova Gorica) s predstavo *Jadro za sanje*, Burko (VDC Ajdovščina-Vipava) s predstavo *Naša mama kuha kafe* in Vlak teater (SVZ Dutovlje) s predstavo *Poezija je sadna kupa*. Za glasbeno nit in poveza-vo kulturnega programa, ki ga bo vodila Elena Husu, bodo poskrbeli učenci 1. in 2. razreda OŠ Avgusta Černigoja s Proseka in učenci OŠ Franceta Bevka z Opčin, medtem ko bo častna gostja profesorica, režiserka, mentorica, igralka in prijateljica Olga Lupinc. Za magično presenečenje pa bo poskrbela čarodějka Karlyann. (sas)

SKD TABOR - Predprvomajsko srečanje s pesnikom Miroslavom Košuto

»Brez dela ni svobode«

»Veličini OF najbolj prispevajo tisti, ki si po 75 letih prizadevajo zmanjšati njen zgodovinski pomen«

Spretno zasnovan oglas v Primorskem dnevniku (Še vedno živel prvi maj?) je nemara prispeval svoje, da je predsednično srečanje z Miroslavom Košuto v openskem Prosvetnem domu uspelo lepše, kot bi lahko sicer, glede na ne ravno spodbudne vremenske razmere. Tako se je dvorana kar napolnila pesnikovih prijateljev in kulturnih delavcev.

Konstanca Filipovič je v imenu organizatorjev, SKD Tabor in Knjižnice Pinko Tomažič in tovariši, pozdravila pesnika-jubilanta in orisala njegov zajeten opus, ki gre od številnih pesniških zbirk za vse generacije, do proze in zadnje knjige spominov z naslovom *Mornar na kozji*.

Košuta se je najprej spomnil 75-letnice Osvobodilne fronte slovenskega naroda (potekala je ravno predvčerajšnjim) »o kateri so se razpisali zgodovinarji, o njeni veličini pa najbolj pričajo tisti, ki si še po 75 letih prizadevajo zmanjšati njen zgodovinski pomen. Brez nje ne bi bilo osvobodilnega boja«, je povedal Košuta in dodal, da manipulacija z zgodovino ne pelje nikamor.

Pesnik se je navezal na naslov večera in poudaril, da je prvi maj še vedno dan boja za solidarnost, sožitje in pravico do

Udeleženci pesniškega večera z Miroslavom Košuto

DS

dela. Brez dela pa tudi ni svobode in zaupanja v prihodnost.

Košuta je zatem doživetno prebral nekaj poglavij iz svoje knjige spominov, ki se navezujejo na dni, ko so se v dneh okoli prvega maja 1945 osvobajali naši kraji. Na dogodke je gledal z očmi odraščajočega otroka, ki je ob sreči otroških dni moral

okusiti tudi grenkobo fašističnega zatiranja. Zato je bilo njegovo veselje ob osvoboditvi ter vrnitvi očeta iz konfinacije in partizanov toliko večje. Posebno ganljiv je bil trenutek, ko je Košuta prebral poezijo, posvečeno svoji nekdanji učiteljici Elzi Antonac, ki jo številni, zlasti pa Openci hranijo v svetlem spominu. (du)

DOLINA - Danes

Polaganje vencev

Uprava Občine Dolina so vsako leto ob dnevu zmage nad nacifašizmom spomni svojih padlih občanov. Njeni predstavniki bodo danes položili vence ob spomenike in obeležja po vaseh v občini.

Zbirališče bo ob 14.50 pri vhodu v Spomeniški park v Dolini.

Ob 15. uri bo ob polaganju vencev spregovoril dolinski župan Sandy Klun, zapel pa bo moški pevski zbor Fantje pod Latnikom pod vodstvom Manuela Purgerja.

Ob 15.30 bo sledilo polaganje vencev ob spomenik padlim Na Taborju v Dolini in na pokopališču (grob petih kurirk).

Ob 15.45 bodo položili venec ob spomenik padlim v Prebenegu; ob 16. uri ob spomenik padlim v Mačkoljah; ob 16.15 ob spomenik padlim pri Domju; ob 16.30 ob spomenik padlim na pokopališču v Ricmanjih; ob 16.50 v Borštu (bunker in spomenik padlim na pokopališču); ob 17.10 ob spomenik padlim v Gročani; ob 17.20 ob spomenik padlim v Boljuncu.

FERNETIČI - Danes

Srečanje sindikatov iz FJK in Slovenije

Jutri tradicionalno srečanje ob meji s predstavniki slovenskih sindikatov, v nedeljo pa prvomajski sprevod po tržaških ulicah.

Tak je že utečeni program tržaških sindikalnih organizacij ob mednarodnem prazniku dela. Njihovi predstavniki se bodo danes ob 10.30 sestali s predstavniki slovenskih sindikatov na čezmejnem srečanju na nekdanjem mejnem prehodu na Fernetičih. Srečanje prireja Meddeželni sindikalni svet Furlanije Julijske krajine in Slovenije. Udeleženci srečanja se bodo nato podali v Sezano, kjer bo v prostorih tamkajšnjega občinskega vrtca razprava na temo Svobodno čezmejno gibanje in obramba schengenskih principov. Prisotni bodo predstavniki deželnih tajništva sindikatov Cgil, Cisl in Uil ter vodje slovenskih sindikatov Zsss in Ks90.

V nedeljo, 1. maja, bo sindikalna zveza Cgil, Cisl in Uil priredila prvomajski sprevod, ki bo krenil ob 9. uri od Sv. Jakoba po mestnih ulicah in se bo zaključil ob 11. uri na Velikem trgu z govorom člana vsedravnega tajništva sindikat Cisl Giuseppepe Farine. Govor bo o gospodarski krizi in pokojnih, pa tudi o primeru Regeni in o prihodnosti Evrope, ki ni zmožna izbrati skupne poti pri reševanju sprejemanja beguncev in postavlja pod vprašaj sam Schengen.

OPČINE - 1. maja

Pohod v spomin na osvoboditev

Slovensko Kulturno Društvo Tabor bo v nedeljo, 1. maja, s prispevkom domače sekcije Vsedravnega združenja partizanov - ANPI in Društvene Gostilne na Opčinah organiziralo tradicionalno budnico, na kateri bo zaigrala trebenska godba Viktor Parma. Zbirališče bo ob 9.15 uri na Dunajski cesti pred spomenikom padlih domačinov med leti 1943 in 1945 z Opčin, Banov, Ferlugov in Piščancev. Budnici bo sledil pohod Poti v svobodo, ki bo vodil do spomenikov in obeležji, ki so bila postavljena v spomin na padle na Opčinah med drugo svetovno vojno.

Decembra 1941 so italijanski fašisti ustrelili na Pikelcu pet antifašistov: Pinka Tomažiča, Viktorja Bobka, Ivana Ivančiča, Simona Kosa, Ivana Vadenala.

Med leti 1944 in 1945 je bilo na Opčinah zares grozljivo, saj so se na njegovem območju dogajala strašna dejanja. Nacisti niso imeli lahkih rok do tistih, ki so sodelovali ali so sumili, da sodelujejo z odporiškim gibanjem. Začelo se je 7. marca z obešanjem Rozalje Kos Kocjan-Guličeve in nadaljevalo 3. aprila z ustrelitvijo 71 talcev na Pikelcu; 26. maja so bili ustreljeni na openskem strelišču Dušan Lisjak in Josip Vrabec, 18. avgusta Mario Kovačič in Slavko Štolfa, 22. avgusta Ivan Rapotec, 29. avgusta v dolinici pri policijski kasarni na Zavodu so bile postreljene kurirke Mirka Bandi, Slava Grahonja, Ana Parovel, Angelca Bandi, Elvira Kocjančič, Marija Grmek in tovariši Leopold Mervic, Baldo Bole in Miro Metlikovec, 22. novembra so bili na openskem strelišču ustreljeni Anton Gigante, Aldo Petek, Ermenegildo Smak, Ferruccio Stival, Tugomer Sušnik in Milovan Zelen.

Vse to je trajalo do 3. maja 1945, ko je po petdnevni bitki med partizani in nemškimi okupatorjem, zmaga zapečatila konec vojne in trpljenja za Opčine. (ms)

slovensko stalno gledališče SEZONA 2015/16

Jean Baptiste Poquelin Molière

AMFITRION

režiserka Renata Vidič

DANES - petek, 29. aprila, ob 20.30
v soboto, 30. aprila, ob 20.30
v Mali dvorani SSG
z italijanskimi nadpisi

Blagajna SSG: +39 040 2452616
(od pon. do pet. 10.00-15.00)
www.teaterssg.com

TRST - Skupščina delničarjev družbe Generali

Krilati lev z novim vodstvom stavi na svoje močne adute

Skupina Generali po nemirnem obdobju, posejanem z ovirami, stopa v novo obdobje. Na včerajšnji skupščini krilatega leva v Trstu je predsednik Gabriele Galateri di Genola izrazil prepričanje, da sta novi pooblaščenca upravljatelj Philippe Donnet in generalni direktor Alberto Minali »zmagovit voditeljski par«. Galateri je zadovoljen, da so po odstopu Maria Greca hitro imenovali nove vrhove krilatega leva. Bivšemu pooblaščenemu upravljatelju morajo izplačati še 1,8 milijona evrov in 163 tisoč delnic.

Delniška struktura se ni bistveno spremenila. Prvi delničar je Mediobanca s 13,21% delnic, sledijo po vrsti Delfin (Del Vecchio) s 3,16%, podpredsednikova skupina Caltagirone s 3%, investicijski sklad Blackrock (2,82%) in Kitajska ljudska banka (2%). Skupščina je odobrila bilanco za leto 2015, dobiček znaša dve milijardi evrov, dividende pa 72 centov za vsako delnico. Upravni svet je na koncu potrdil predsednika Galaterija, podpredsednika sta Francesco Gaetano Caltagirone in Clemente Rebecchini.

Galateri je opozoril na težave v varovalniškem sektorju (ostra konkurenca in nižji dobički) ter nakazal pot, ki jo je treba prehoditi: poenostavitev in večja transparentnost proizvodov. Philippe Donnet

Philippe Donnet

FOTODAMJ@N

je napovedal »enostavnejšo, hitrejšo in bolj povezano« družbo Generali. »To je močna blagovna znamka, priznana po vsem svetu,« je poudaril. Opozoril je, da je evropsko gospodarstvo še vedno šibko, brezposelnost, revščina in staranje prebivalstva so kritične točke, finančni trgi pa so nestabilni in obrestne mere rekordno nizke. »To pa velja za vse in mi imamo veliko močnih adutov,« je dejal.

Vrhovi Generalija s kotiranjem na borzi niso zadovoljni, ker ne odražajo prave vrednosti skupine. Minali je povedal, da je Generali z 0,38-odstotnim deležem v Banci Popolare di Vicenza izgubil 40 milijonov evrov, svoje interese pa bo primerno zaščitil. Operacijo Stardust, s katero je skupina nameravala prodati v Evropi za milijardo evrov nepremičnin, pa so prekinili. Minali je še zagotovil, da Generali nima družb v davčnih oazah, nima odnosov z zloglasno odvetniško pisarno Mossack-Fonseca ter da plačuje davke v Italiji; edino družba Europe Assistance ima neko družbo na Bahamih.

Internet Day

Danes bodo stekle številne pobude v okviru 30-letnice interneta. Občina Trst bo priredila v rekreacijskem središču Nordio ob 16. uri seminar z naslovom Omrežje z našimi otroki. Visoka šola Sissa pa bo na svojem sedežu (Ul. Bonomea 265) ob 11. uri priredila seminar o super računalnikih, ob 14.30 pa o znanstvenih založbah.

Delničarje je nagovoril predsednik Gabriele Galateri di Genola

FOTODAMJ@N

PROSEK - Sporočilo proseške vaške skupščine

Prosecco? Siti obljub!

Izrecna zahteva po ustrezni odškodnini za rabo imena vasi, ki je omogočila Venetu milijonske dobičke

»Naveličani smo neizpolnjenih obljub!« Tako se zaključuje tiskovno sporočilo vaške skupščine, ki je 7. aprila v Kulturnem domu na Proseku razpravljala o v vasi zelo žgoči zadevi: protokolu, s katerim je bila po eni strani omogočena ustanovitev zaščitene vinske znamke Prosecco Doc, po drugi pa izigrana vas Prosek in vsi, ki se na Krasu ukvarjajo s kmetijstvom.

S dokumentu je vaška skupščina vzela na znanje, da je protokol o Proseccu Doc šest let po podpisu v začetku aprila zapadel, in da ga je treba zato obnoviti.

»Sporazum je omogočil gospodarski razvoj območij Veneta in Furlanije, saj je tam proizvodnja prosecca prešla, po uradnih podatkih, od 180 milijonov steklenic na 350 milijonov. Gospodarski učinek, ki ga je sprožil podpis sporazuma na teh dveh področjih, je neizpodbitno dejstvo; furlanski vinogradniki, ki so, potem ko je bilo njihovo področje vključeno v zaščiteno območje, zamenjali njihove tradicionalne sorte (npr. friulano) z našo glero, so povišali njihove prihodke za 30 milijonov evrov letno!«

Bo lahko še pila prosecco?

»Enakega oziroma primerljivega razmaha ni bila deležna tržaška pokrajina, kar seveda predstavlja izgubljeno gospodarsko priložnost,« je ugotovljeno v dokumentu, v katerem so omenjene vse na Krasu zelo dobro znane neizpolnjene obljube, zapisane v protokolu, od neizvajanja tako imenovanega masterplana do poenostavitve naravovarstvenih

in administrativnih norm (predvsem Natura 2000), ki v tržaški pokrajini močno omejujejo tradicionalne gospodarske dejavnosti, prvenstveno kmetijstvo. »Neuresničitev obljubljenih posegov prinaša hude posledice za naše tradicije, gospodarstvo in kulturo, saj je ogrožena sama identiteta našega teritorija. Proseku in našemu širšemu teritoriju so odvzeli avtohtono sorto trte glere brez dogovorjene odškodnine,« je poudarjeno v dokumentu vaške skupščine.

Zaradi neuresničenih obvez se je vaška skupščina odločila, da sprejme celo vrsto sklepov.

Tako v prvi vrsti zahteva, »da je med podpisniki obnovljenega protokola tudi predstavnik in nositelj zahtev vaške skupnosti s Proseka, in sicer v predstavništvu predsednika odbora Jusa Prosek.« Skupščina je nadalje predlagala, da so med podpisniki tudi predstavniki krajevnih uprav na Tržaškem.

Nadalje je zahtevala, »da dežela Furlanija-Julijska krajina zagotovi finančna sredstva za Razvojni načrt za kmetijske dejavnosti in poenostavi, v soglasju s prizadetim prebivalstvom, urbaniščne in okoljevarstvene omejitve.«

Izrecno zahtevo je skupščina iznesla tudi italijanskemu ministrstvu za kmetijstvo: slednje mora poskrbeti za preureditev tržaškega brega.

Izredno pomembna pa je zahteva, ki se neposredno tiče samega imena vasi: »Proseku in našemu teritoriju je treba zagotoviti ustrezno odškodnino (royalty) za uporabo imena, ki bo krajevemu gospodarstvu dala novega zagona.«

Vaška skupščina je svoj dokument zaključila z opozorilom: »V kolikor navedene zahteve ne bodo uresničene v doglednem času, začenši s poenostavitvijo naravovarstvenih omejitev, bo prek svojih predstavništev dala pobudo, da se našo pokrajino izključi iz zaščitnega območja Prosecco Doc.«

Ali z drugimi besedami: če tržaške pokrajine ni v območju, na katerem se prideluje prosecco, ostaja območje brez »svojege« geografskega porekla, če pa prosecco ostane brez svojega geografskega porekla, na more - tako kot nekdanji furlanski tokaj - biti več ... doc.

TRST - Obisk na sedežu v Ul. D'Alviano

Prefektka z gasilci

Annapaola Porzio se je zahvalila gasilcem za koristno delo

Prefektka Annapaola Porzio se je rokovala s postrojenimi gasilci

Tržaška prefektka Annapaola Porzio je včeraj obiskala sedež tržaških gasilcev v Ul. D'Alviano. Komandant inž. Eros Mannino ji je predstavil delovanje gasilcev na pokrajinski ravni in njihovo siceršnje udejstvovanje v službi prebivalstva. Porziova se je gasilcem zahvalila za koristno delo, ki ga opravljajo, mnogokrat v težkih pogojih.

Vložitev kandidatnih list

Občina Trst obvešča, da bodo uradne kandidature za prihodnje občinske volitve sprejemali v ponedeljek, 2., in torek, 3. maja, in sicer med 8. in 12. uro. Seznam kandidatov je treba oddati v tajništvo Občine Trst v 1. nadstropju poslopja na Trgu Granatieri št. 2 (soba 215). Vsako kandidatno listo je treba opremiti s potrdilom, ki ga je možno prevzeti v volilnem uradu (Ufficio Elettorale - prehod Costanzi št. 2, 1. nadstropje), in sicer danes med 8.30 in 12. uro ter med 14. in 16. uro, jutri in v nedeljo med 9. in 15. uro, v ponedeljek med 8. in 20. uro in torek med 8. in 12. uro.

Kritični do reforme zdravstva

Združena levica je nezadovoljna z deželno politiko Demokratske stranke, ki ji očita malomarnost in površnost na zdravstvenem področju. Z zdravstveno reformo se ne strinjajo skoraj v nobeni točki. Kritični so predvsem do selitve oddelkov iz pediatrične bolnišnice Burlo Garofolo in do zanemarjanja preventivne dejavnosti. Moti pa jih tudi dejstvo, da italijansko zdravstvo s to reformo izgublja socialno noto, po kateri je slovelo dolga desetletja.

Javno srečanje o invalidnosti

Danes ob 18. uri bo v hotelu Savoia Excelsior potekalo javno srečanje z naslovom Dopo di noi. Famiglia, disabilita e futuro (Družina, invalidnost in prihodnost), ki ga pripravlja Demokratska stranka. Na njem bodo osnutek zakona o skrbi za invalidne osebe predstavili župan Roberto Cosolini, deželna tajnica DS Antonella Grim, občinska odbornica za socialne zadeve Laura Famulari in načelnik poslancev DS Ettore Rosato.

Menis srečal gostince

Županski kandidat Gibanja 5 zvezd Paolo Menis se je včeraj srečal z delegacijo stanovske organizacije Fipe, v kateri so združeni gostinski lokali. Gostince je zastopal predsednik organizacije Bruno Vesnaver, ki se je pritožil nad nekaterimi odloki, ki jih je sprejela ta občinska uprava. Vesnaver moti predvsem to, da odloki o zunanjih opremi lokalov in ureditvi pravil o nočnem življenju prihajajo »od zgoraj«. Menis je predstavnikom gostincev povedal, kaj bo popravil, če bo izvoljen za župana. Med obljubami, ki jih je naštel, velja omeniti zmanjšanje davka na odpadke Tari, ki bi ga bili upravičeni vsi gostinci, ki bi v našem vzeli tri leta prazen komercialni lokal. Vzpostavil bi tudi poseben fond, iz katerega bi črpali mini posojila za podjetnike, ki so se znašli v finančni stiski.

Alessia Rosolen o Igru spoštovanja

Kandidatka za županjo Alessia Rosolen in njena občanska lista Un'Altra Trieste Popolare sta pristopili k peticiji, ki jo pod imenom Difendiamo i nostri Figli (Branimo naše otroke) promovira odbor Articolo 26. Njeni pobudniki nasprotujejo novim modelom spolne vzgoje v vzgojno-izobraževalnih ustanovah, ki med drugim vključujejo tudi ozaveščanje o istospolno usmerjenih parih. Po mnenju Rosolenove je zloglasna Igra spoštovanja nesprejemljiva, ker izpodbija temelje tradicionalne družine.

TRST - V Muzeju Revoltella je do 26. junija na ogled razstava Controcanti

V najlepših prostorih muzeja vpogled v abstraktno umetnost

Domačo zbirko so dopolnili z izposojenimi deli iz zasebnih zbirk

TRST - Muzej Revoltella je začel sodelovati z zasebnimi galerijami, da lahko gledalcem ponudi popolnejši vpogled v svet sodobne abstraktno umetnosti. Kot je odbornik za kulturo Občine Trst Paolo Tassinari poudaril na odprtju razstave *Controcanti*, je muzej živ organizem, ki se stalno razvija v stiku z okoljem. Direktorica Bianca Cuderi je dodala, da je povezava z mestno stvarnostjo pomembna in da jo je mogoče razviti oziroma nadgraditi. Šesto nadstropje muzeja je eno najlepših, saj je po načrtu arhitekta Scarpe zažvelo s pogledi na mesto skozi številna okna; zaradi primernejše svetlobe so tu razstavljena dela likovnih mojstrov, ki so v povojnih letih sprejeli izziv abstrakcije. Galerist in kurator razstave Alessandro Rosada je izpostavil posebnost zbirke muzeja Revoltella, saj ni primerljiva s sorodnimi: prav zato bi bilo pomembno kaj storiti, da bi se širša publika zavedala njene vrednosti in jo vzljubila.

Daljši govor je imela bivša direktorica muzeja Morandi iz Bologne Marilena Pasquali, ki je iz metodološkega vidika pojasnila, kako je že simbolizem utrl pot kasnejšemu raziskovanju abstrakcije, ker si je prizadeval upodobiti nevidni svet. Številni umetniki so se tako odrekli užitku risanja na podlagi opazovanja in se posvetili eksperimentiranju.

Zaradi tesne povezave muzeja z beneškim bienalom, je marsikatero razstavljeno delo prešlo v muzejsko zbirko predvsem za časa, ko je bil predsednik kuratorija Marcello Mascherini. Edinstveni primerki iz zbirke so zdaj razstavljeni poleg drugih, ki so jih začasno prispevali zasebniki in tako bistveno dopolnjujejo ta zanimiv presek sodobnejše umetnosti druge polovice prejšnjega stoletja. Poleg slikarskih del večjih formatov si lahko ogledamo več kipov iz različnih materialov. Burrijeva materičnost, ki črpa iz tradicije renesanse, se tako sooča s Tapiosovim nanosom zemlje, ki tridimenzionalno zacveti na slikarski podlagi. Pri drugih avtorjih gre bolj za raziskovanje prostora, Lucio Fontana s svojim rezom platna želi ta prostor preseči. Dalje je zanimiva primerjava različnih avtorjev in njihovih belih slik, Castellanijevo platno se s svojo reliefno strukturo ritmično usmerja proti gledalcu, Manzoni je belo valovanje pa vodi v neskončnost.

Posebej so razstavljena dela najbolj reprezentativnih umetnikov dežele Veneto: Giuseppe Santomaso in Tancredijeva Pomlad. Razstavo zaključujeta deli Anselma Kieferja in kip Tonyja Cragga, ki nakazujeta povratak k tradiciji velikih sodobnih umetnikov.

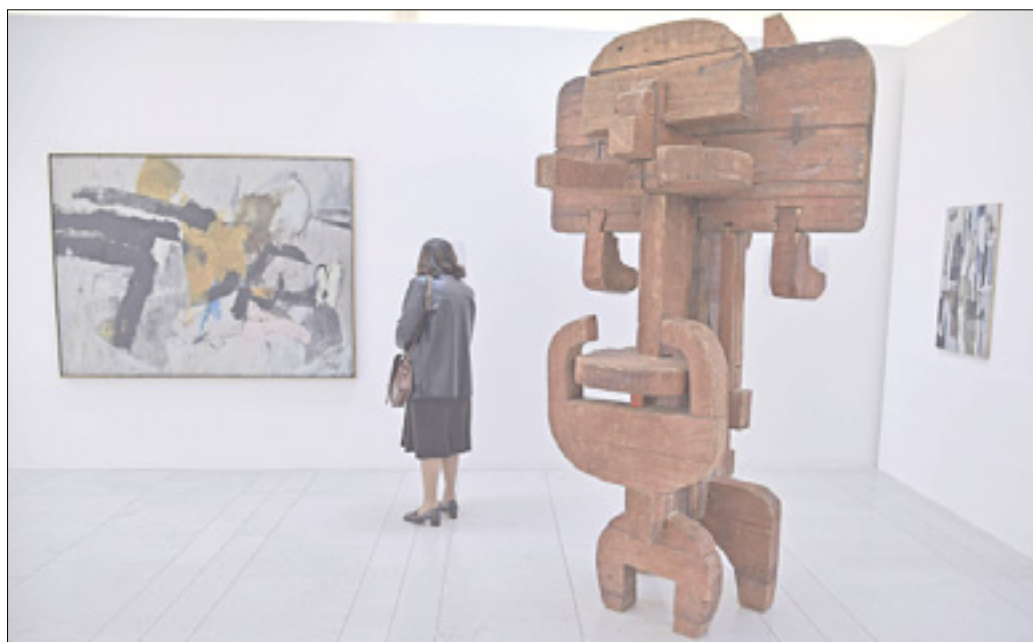
Umetnost raziskuje osnovne likovne prvine ter preko njihovega odnosa predvsem svetlobo, ritem in oblikovitost. Prenovljena postavitev del v zadnjem nadstropju muzeja Revoltella, ki je lahko z dopolnitvijo izposojenih umetnin iz privatnih zbirk začasna ali permanentna, nakazuje nove poti, ki jih muzejske zbirke, v času, ko je sredstev manj kot nekoč, ubirajo poleg izmenjav med zbirkami samimi.

Razstava *Controcanti*, ki je na ogled do 26. junija, je nastala v sozračnem kratkem času, zato je spremeni katalog še v pripravi in bo natisnjen predvidoma konec maja.

Jasna Merku

Fontana, Burri, Manzoni so samo nekatera imena umetnikov, čigar dela so tačas na ogled v tržaškem muzeju Revoltella

FOTODAMJ@

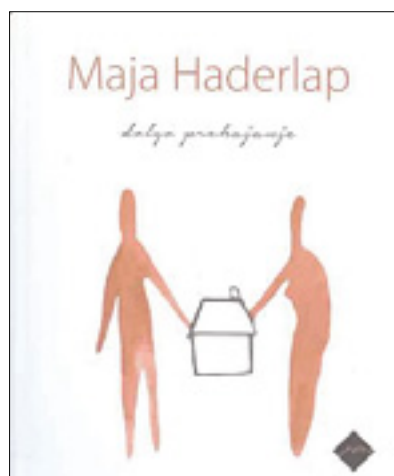
POEZIJA - Nova zbirka Maje Haderlap

Dolgo prehajanje

Iz nemščine jo je prevedel Štefan Vevar - Predstavitve 5. maja v Ljubljani

LJUBLJANA - Cankarjeva založba je poskrbela za izid pesniške zbirke Maje Haderlap *Dolgo prehajanje*. V središču 60 pesmi je po besedah urednika zbirke Zdravka Duše spraševanje o jeziku ter o vsem, v kar se rodimo in s čimer nas obda kulturni okvir: zgodovina, geografija, mitologija in tisto najbolj intimno, rod in družina. Haderlapova, ki je bralca in kritike prepričala z romanom *Angel pozabe*, je o premiku iz proze v poezijo povedala: »S poezijo lahko pripoveduješ zgodbe, predvsem pa ujameš trenutke in atmosfero, ki jih z zgodbami ne moreš. Poezija je stesnitev časa in prostora.« Ob tem je Duša spomnil, da je Haderlapova v literaturo vstopila kot pesnica, za zbirko *Bajalice* je leta 1989 prejela nagrado Prešernovega sklada. Prav v poeziji se je tudi prvič izrazila v nemščini - leta 1998 je izdala *Pesmi/Gedichte/Poems*.

Osebnost in ustvarjalna zgodba Haderlapove je, kot je za STA zapisal Duša, pestra. Doktorantka teatrologije z dunajske univerze je med drugim predavateljica in dramaturginja v Celovcu. Bila je urednica Mladja, osrednje slovenske kulturne revije koroških Slovencev, delovala je tudi v gledališču. Dolgo prehajanje je po mnenju Duše »pot med temi in drugimi postajami, pričevanje s tistih območij, kjer živijo, kot bi rekel Karl-Markus Gauss, "umirajoči Evropejci". (...) Zorenje na tej poti je vsestransko, vse je povezano z vsem, najbolj seveda z jezikom oziroma jezikoma, slovenskim in nemškim, hkratnima, a

vendar umeščenima na dva konca, med katerima je treba preiti dolgo pot, premagati predsodke in anateme in predvsem umeščiti lastni habitus,« je prepričan Duša. Zbirka je kot *Langer transit* leta 2014 izšla v nemščini pri založbi Wallstein, v slovenskem prevodu Štefana Vevarja bodo bralca s kurzivi natisnjene besede opominjale na to, da je pesnica v izvorniku tu in tam uporabila tudi slovenski izraz. Knjigo bo Cankarjeva založba predstavila v četrtek, 5. maja, ob 11. uri v ljubljanski knjigarni Konzorcij. Pogovor s Haderlapovo bo vodil Duša, o prevajanju pesmi bo spregovoril Vevar. Pesmi bo interpretirala dramska igralka Saša Pavček, ki igra eno glavnih vlog v dramski uprizoritvi *Angel pozabe* v ljubljanski Drami. (sta)

GLASBA - Berlin Skladatelju Žuraju nagrada Claudio Abbado

BERLIN - Skladatelj Vito Žuraj je letošnji dobitnik prestižne skladateljske nagrade Claudia Abbada, ki jo podeljuje Orkestrska akademija Berlinskih filharmonikov. Žuraju bodo nagrado podelili 5. novembra 2017 v komorni dvorani Berlinske filharmonije ob praznovanju dela, ki ga je napisal za akademijo. Nagrado Claudia Abbada podeljujejo v spomin na karizmatičnega italijanskega dirigenta in vodjo Berlinske filharmonije (1989-2002). Lavreati minulih let so Jörg Widmann (2006), Bruno Mantovani (2010) in Valerio Sannicandro (2014). V prihodnje bodo nagrado podeljevali biennialno.

Žuraj je eden tistih slovenskih skladateljev, ki ga kljub mladosti na mednarodnih odrih že uvrščajo ob bok uveljavljenim imenom, kot so Vinko Globokar, Janez Matičič in Uroš Rojko. Za svoje delo je prejel številne nagrade, med njimi lani nagrado Prešernovega sklada. »Z nadarjenostjo, delovno vnemo, strastnim raziskovalnim duhom in zavzetim iskanjem novih glasbenih svetov si je Žuraj ustvaril samosvoj, a že razpoznaven glasbeni jezik, ki je sinteza znanja kompozicije in glasbene informatike,« so zapisali v utemeljitvi nagrade Prešernovega sklada.

Žuraj je uvrščen med avtorje priporočenih del na mednarodni skladateljski tribuni Rostrum, v zadnjih letih se vrstijo izvedbe njegovih skladb z mednarodno priznanimi umetniki in najbolj priznanimi ansambli za sodobno glasbo. Med drugimi njegove skladbe izvajajo oziroma bodo izvedli Ensemble Modern, Ensemble Intercontemporain, Klangforum Wien in Konzerthaus Berlin. V prihodnji sezoni bo rezidenčni skladatelj nemškega Theater Erfurt. (sta)

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

PRISLUHNI HITU!

Book Of Shadows II

Zakk Wylde

Akustični rok

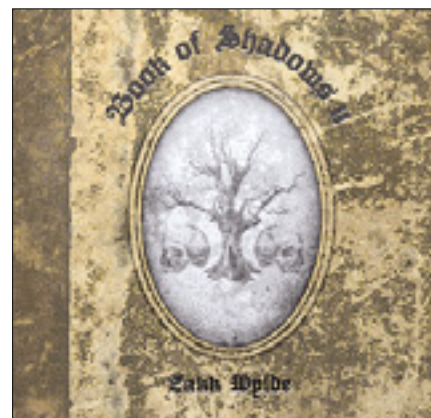
Entertainment One Music, 2016

Ocena: ★★★★★☆☆☆☆

Jeffrey Phillip Wielandt, splošno znan s psevdonimom Zakk Wylde, je eden izmed najboljših kitaristov vseh časov. Ameriški glasbenik je komaj devetnajstleten (!) vstopil v skupino Ozzyja Osbournea. Ozzy je namreč daljnjega leta 1988 potreboval novega kitarista, takrat popolnoma neznan Wylde pa mu je poslal zgoščenko, na katero je posnel nekaj komadov. Nekaj mesecev kasneje je stal na odru poleg svojega idola in igral pred oceanskimi množicami.

Danes je Zakk Wylde prava živa kitaraska legenda, z Ozzyjem je igral celih dvajset let, leta 1998 je ustanovil svoj heavy metal bend Black Label Society, s katerim je do danes izdal več kot deset plošč, poleg tega pa sodeloval v neštetihih glasbenih projektih. Leta 1996 je Wylde izdal svojo prvo solistično ploščo z naslovom Book Of Shadows, v kateri je prvič prikazal svojo romantično plat, po dolgih dvajsetih letih pa se je dolgolasi in bradati Wylde spet odločil za »drugačen« plošček in pred tremi tedni izdal Book Of Shadows II. Gre za neke vrste nadaljevanje solističnega prvenca, tokrat pa se je ameriški glasbenik še dodatno poglobil v akustične in romantične melodije kitare in klavirja. Wylde je namreč tudi odlični pianist.

Kdor je Wyldea in njegove Black Label Society že videl v živo, sicer že pozna njegove glasbene vrline in legendarne kitariske sole. Ameriški roker pa odlično odigra svojo vlogo tako v heavy metal in hard rock glasbi kot tudi v nežnih akustičnih komadih. Ravno le teh je poln nov plošček Book Of Shadows II. Album sestavlja štirinajst skladb, traja pa točno eno uro. Plošča ni primerna za poslušanje, če ste se pravkar razšli s svojim partnerjem, v nasprotnem primeru pa ponuja res prijeten izbor melodičnih balad. Hrapav Wyldeov glas in seveda kar nekaj električnih solov (v prvi vrsti Darkest Hour, Yesterday's Tears in single Sleeping Dog) dopolnjujeta uspešen glasbeni recept. Ostali oboževalci bradatega ameriškega rokerja pa naj kar počakajo na naslednjo ploščo Black Label Society.

Dober dan, multikulturalnost!

Tokrat smo opravili intervju s **Selino Heinz**. Stara je 23 let in se je rodila v Nemčiji. Leta 2009 pa je na počitnicah v Toskani spoznala Tržačana, ki je nato postal njen fant. Po končani maturi jo je ljubezen leta 2011 privedla v Trst, kjer je na univerzi dokončala triletni študij iz političnih znanosti, sedaj pa študira na beneški univerzi Ca' Foscari na smeri mednarodnih primerjalnih odnosov.

S čim se ukvarja smer, kateri slediš?

Moram reči, da je smer zelo splošna, saj nam odpira poti v razne argumente, kot so zgodovina, mednarodno gospodarstvo, tuji jeziki in diplomacija. Tako lahko rečemo, da ni specifična smer, kot je na primer pravo.

Ravnokar končuješ študij na univerzi, za tečaj mednarodnih komunikacij pa si se odločila, da pišeš o nas, o mladih Slovencih v mejnih območ-

jih. Kateri je bil razlog za to izbiro?

Na začetku nisem vedela, o čem bi lahko pisala. Na tečaju smo namreč obravnavali razne koncepte, ki se vežejo na splošno kulturo oz. na komunikacijo med različnimi kulturami. Med temi sta tudi *hybrid identity*, ki opisuje dogodek, v katerem oseba razvije identiteto, sestavljeno iz več kultur skupaj ter *culture dialogical self*, ki izraža dejstvo, da ima oseba okoli sebe več identitet, ki med njimi socializirajo, so lahko v konfliktu. Odkar bivam v Trstu se pa zavedam, da je v mestu poleg italijanske in slovenske več kultur, kot npr. avstrijska, srbska, grška; tako je Trst multikulturalno mesto, zaradi tega pa sem hotela tudi vedeti, kako se počutijo mladi v mestu.

Ali si pred odločitvijo imela kaj stikov s pripadniki slovenske manjšine? Kaj pa zdaj?

Spoznala sem le dve dekleti, in to na univerzi. Niti moj fant, ki je s Trsta,

ne pozna nobenega Slovenca; to me je zelo presenetilo, saj vas je v tržaški pokrajini kar nekaj. Dejstvo, da je malo kontakta med narodom me je pripeljalo do vprašanja, ali so Slovenci zaprti vase ali so Italijani, ki jih odklanjajo.

Se учиš slovenščine?

Sem poskusila, a nisem prišla do cilja, saj je bilo pretežno.

Se ti zdi težko učenje slovenščine pri osebi, katere materni jezik pripada germanskim oz. romanskim jezikom?

Mislím, da ja, Nemcu pa bi moralo biti malce lažje, saj so, kot v nemščini, tudi v slovenščini prisotni skloni. Obratno pa je sklanjanje težko, saj se v slovenščini zamenja obrazilo, v nemščini pa člen, ki je totalno odsoten v vašem jeziku. Ker živim v Trstu, ki je ravno blizu slovenske manjšine oz. Slovenije, mislim, da je znanje slovenščine zelo važno; zato bi se ga tudi naučila, a sem se premalo potrudila.

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

Ma ka je ta 25. april?

a) Jas nism znal, da je treba kej praznovat!

b) Ja, smo doma!

(Tudi to slišiš na avtobusih!)

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

Rekla si, torej, da je znanje slovenščine v Trstu pomembno. Kaj pa v večjem prostoru kot je Evropa?

Seveda je pomembno znanje slovenskega jezika. Po mojem mnenju pa je zelo pomembno tudi, ker se Evropa širi. Zadnja država, ki je vstopila v Evropsko unijo je bila ravno Hrvaška. Tudi za komercialne izmenjave je tako jezik pomemben.

Kateri pa je bil tvoj prvi vtis o jeziku?

Meni se zdi jezik zelo lep in privlačen. Italijanu, Francozu, Špancu pa bi se zame jezik zdel po zvoku zelo trd in negibčen, kot je tudi nemščina.

Ali je v Nemčiji prisotna kaka manjšina, kot smo Slovenci v Italiji?

Da, je nekaj manjšin, kot so npr. Lužiški Srbi, a je več nemških manjšin izven meja. Nemčija je namreč pred drugo svetovno vojno imela veliko večji teritorij kot dandanes. Tako se je moja babica rodila v današnji Poljski, moj dedek pa v današnji Češki.

Poleg intervjuja smo s Selino opravili tudi analizo njene naloge. V preteklih mesecih je namreč izvedela spletno anketo, na katero je odgovorilo približno 80 oseb, povprečna starost katerih je bila 20 let. Anketa pa je bila razdeljena na osem poglavij: državljanstvo in narodnost, rabo jezika, prosti čas, medije in tehnologijo, izobrazbo, tradicije, sprejem in identiteto.

Na vprašanje »Si priseljenec?« je 3,8% odgovorilo, da so priseljenec prve generacije (rojeni v tujini), 4 pa, da so priseljenec druge generacije (starši so se rodili v tujini). Preostali pa so v Italiji že nekaj generacij. Večina anketirancev (64,6%) ima samo italijansko državljanstvo, preostali (35,4%) imajo obe. Nihče pa nima samo slovenskega državljanstva. Glede narodnosti pa je situacija drugačna od prejšnje. Večina čuti, da pripada obema narodom (44,3%); druga večina pripada slovenski narodnosti (41,8%), 7,6% anketirancev pa se počutijo Italijani.

Dejstvo o državljanstvu pa večini mladih ni važno; na vprašanje »Ti je državljanstvo važno?« je »samo« 43% vprašancev odgovorilo da. Ob tem vprašanju je bila zaželeno utemeljitev, med katerimi so:

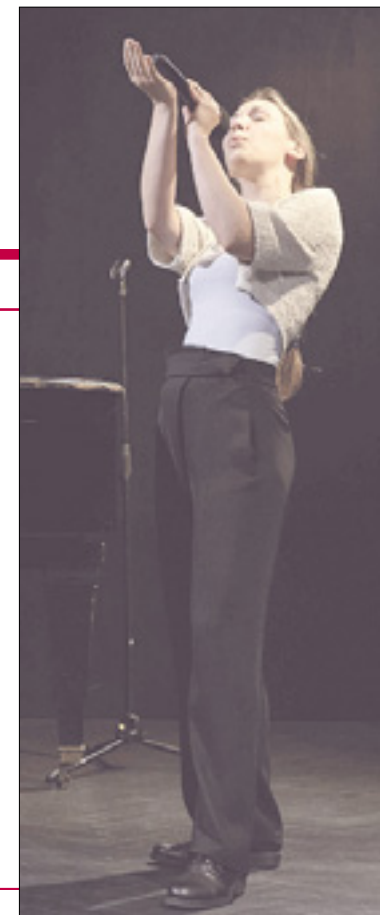
»Slovensko državljanstvo je zame pomembno, ker tudi uradno potrjuje moje korenine in pripadnost slovenski kulturi, čeprav živim v Italiji« (ima obe državljanstvi)

»Mislim, da je italijansko državljanstvo pomembno, ker se z njim ohranja naša manjšina in obenem dvo-kulturalnost« (ima samo italijansko državljanstvo)

V sklopu narodnosti se je zadnje vprašanje nanašalo na poznavanje državnih himn. Več kot polovica (54,4%) pozna obe himni, 34,2% pa samo slovensko. 5,1% pozna samo italijansko, prav toliko pa ne pozna nobene.

Nadaljujemo s sklopom prostega časa. Večina anketirancev ima pretežno slovenske prijatelje (57%), sledijo prijatelji v podobnem številu (35,4%), nato pretežno italijanski (5,1%). 45,6% mladih pripada slovenskim športnim društvom, 12,7% italijanskim, 5,1% obojim, kar 36,7% pa nobenemu. Polovica anketirancev bere knjige v podobnem razmerju med jezikoma, 32,9% samo v italijanskem, preostali samo v slovenskem. Večina tudi razmišlja po slovensko (57%), sledita razmišljanje v podobnem obsegu (27,8%) ter pretežno v italijanščini (15,2%). S sorodniki se v italijanščini pogovarja le 8,9% anketirancev, 21,5% se pogovarja v podobnem obsegu, 64,6% pa pretežno v slovenščini, jeziku, v katerem je večina (51,9%) tudi odgovarjala na ta vprašalnik.

Anketa je še zelo dolga, zaustavili pa se bomo še pri zadnjem vprašanju, ki je bilo »Potem ko si dokončal vprašalnik, katere narodnosti se počutiš?« 40,5% je odgovorilo slovenske, 8,9% italijanske, 7,6% pa druge. Kot sem tudi sam čakal, ima 43% na sebi obe narodnosti, kar tudi odseva multikulturalnost našega vsakdana, ki je s svojimi viški in padci prisotna med nami, med Slovenci v Italiji.

Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se

Patrizia Jurinčič in njen Devetsto

Odločili smo se, da bomo (čeprav se je o njej že veliko govorilo) spet predstavili, v malo bolj osebni luči, igralko Patrizio Jurinčič. Od občutkov o lastni predstavi do igralka, ki jo navdihuje, Patrizia se izkazuje kot pozitivna oseba ter kreativna igralka, ki ima še veliko pokazati.

Kaj ti je po končani priredbi predstave »Moj devetsto« prineslo največ zadoščenja?

Predstava Moj Devetsto je moja prva avtorska stvaritev. Vesela sem bila dobrih odzivov in študentske Prešernove nagrade. To pa, da je bila pred-

stava po Akademiji povabljena v Slovensko stalno gledališče, je zame največje zadoščenje. Omogočili so mi, da predstava seže do večjega števila ljudi in da se razvija(m) naprej.

Kako bi z enim pridevnikom opisala predstavo?

Lahko z dvema? Preprosta in rahločutna.

Ali je bila pot, ki te je pripeljala do diplome in konca študija trnova? Če bi se lahko vrnila nazaj, bi spet tako izbrala?

Ja, ponovila bi vse, če bi bilo treba... ampak mi hvala bogu ni treba!

Studij je bil naporen, naš letnik je vsa štiri leta deloval pod glasilom, ki smo si ga zastavili v prvi šolski produkciji: »Teater zahteva celega človeka!« Včasih smo pod tem glasilom pretiravali sami, včasih so pretiravali profesorji, ampak na koncu koncev sem z akademije odnesla orodja, ki jih zdaj aktivno uporabljam.

Ime igralka/ igralka po katerem/kateri se zgleduješ?

Mislím, da je ustvarjalna pot nekaj precej osebnega in da je zgled lahko nevarna zadeva. Raje imam besedo navdih; včasih me navdihne igralka/ka,

ki je prav tako kot jaz na začetku svoje ustvarjalne poti, včasih pa igralka/ka, ki ima veliko kilometrine. Slovenska igralka, ki se morda najnevarnejše približuje besedi zgled, je zame Silva Čušin. Za njen igralski opus vsi vemo, da je obsežen, kvaliteten in raznolik, o njenem osebnem življenju pa vemo zelo malo. Pri predstavi Čarobna gora sem imela možnost spremljati njen ustvarjalni proces: študija predstave se je lotila kot bi bila popolnoma prazen list, brez sledi curriculumuma. In taka se mi je zazdelo tudi osebno: preprosta, radovedna, mlada.

GORICA - Zaradi nizkih temperatur na višjih srednjih šolah

Mraz odgnal dijake, danes pa bodo greli

Zaradi nizkih temperatur, skreganih s pomladnim časom, so zapustili šolo. Iz protesta pa tudi zato, ker so bili zaradi sedenja v klopek premraženi. Klasičnim, ki »se družijo« z Aristotelom, je bilo sicer predlagano, naj se po zgledu peripatetikov - filozofovih učencev - sprehajajo po šolskih hodnikih, da se segrejejo in da se pouk ne prekine. Niso jih prepričali. Slovenski licejski pol so zapustili trije razredi, medtem ko je na slovenskih tehničnih in poklicnih zavodih ostalo v razredih le petnajst od skupno 125 dijakov.

Na pobudo obeh ravnateljstev slovenskega višješolskega središča v Puccinijevi ulici v Gorici se je aktivirala pokrajinska uprava, ki je lastnica poslopij. Kljub županovi odredbi, da se s 15. aprilom na občinskem ozemlju ugasnejo kurilne naprave, bodo danes in jutri med 7. in 11. uro ogrevali vse višješolske stavbe. Nizke temperature niso bile seveda »ekskluzivna« slovenskih šol. Premraženi so bili tudi sosede na italijanskem zavodu Galilei, ki pa so se odeli v suknje in jope, stisnili zobe in včeraj vztrajali do konca pouka.

»S tisko dijakov v mrzlih razredih smo seznanili predsednika Enrica Gherghetto, ki je sklenil, da podjetje, ki na šolah upravlja kurilne naprave, prižge ogrevanje. V petek in soboto bomo torej greli, s prihodnjim tednom pa upamo, da bomo spet dočakali pomladne temperature,« je povedala resorna odbornica na pokrajini, Ilaria Cecot. Temu, da je bila največja stiska na slovenskih šolah v Puccinijevi ulici, naj bi botrovala gradbene značilnosti poslopij, zlasti stavbe tehničnega pola, ki je izpostavljena vetru in kjer vedo povedati, da so zime ostre in poletja vroča.

Po navajanju dijakov se je v razredih in na hodnikih živosrebrni stolpec včeraj spustil do petnajst stopinj Celzija, v višjem nadstropju še nižje, celo do devet stopinj. »Zavedamo se, da kljub mrazu šola ne more samovoljno prekiniti pouka. Dovoljenje morajo izdati višje oblasti. Zato smo se sami odločili, da šolo zapustimo. Naša pravica je, da poteka pouk v normalnih razmerah in v toplih razredih,« je izjavil predstavnik licejcev Cristian Visintin. Licejski pol so po enajsti uri zapustili vsi polnoletni dijaki drugega in tretjega klasičnega liceja ter peti razred znanstvenega liceja; pridružili so se jim še nekateri mlajši dijaki, ki so jih prišli iskat starši. Še bolj množičen pa je bil odhod s tehničnih zavodov.

Dijaki pred šolo v Puccinijevi ulici ARHIV

Aprilski sneg pobelil tudi Lokve

Aprilski sneg je pobelil tudi Lokve. Na Trnovski planoti je v sredo in v noči na včerajšnji dan zapadlo petnajst, ponekod do dvajset centimetrov snega, temperature pa so se spustile pod ničlo. Pristojne službe so morale cesto splužiti, saj je bila drugače neprevozna - še zlasti z letnimi pnevmatikami, ki so jih številni avtomobilisti dali na svoje avtomobile, misleč, da je zime konec. Včeraj popoldne je večji del snega skopnel; kar ga je še ostalo, ga bo pobralo sončno vreme, ki je napovedano za današnji in jutrišnji dan.

TRŽIČ - Spomin na žrtve azbesta

Ubija tudi na domu

Carmelo Cuscunà opozarja, da umirajo tudi matere in žene delavcev, ki so prale oprášena oblačila

V Trziču so se včeraj s kratko in zelo občuteno svečanostjo spomnili žrtev strupenega azbestnega praha. Ob prisotnosti županje Silvie Altran so venec pred spomenikom v Pancanu položili predstavniki združenja izpostavljenih azbestu.

»Zaradi azbesta niso umrli le moški, ampak tudi številne ženske - matere in žene delavcev, ki so doma prale prašna oblačila svojih sinov in mož. Ne smemo dopustiti, da nekateri nosijo svoj denar v tujino, segla do 1000. A pogoj zato je postavitev proizvodnje na Kitajskem. Po Boscarolovih besedah Pipistrel ne želi zamuditi tega trenutka, zato bodo že v letošnjem letu začeli nekateri postopke za gradnjo od enega do treh proizvodnih obratov. Boscarol razmišlja tudi

čenje storitev deželne središča za azbest preveč kompliciran; bolniki morajo najprej stopiti do svojega družinskega zdravnika, zatem morajo tudi plačati »ticket«.

Azbestu je bilo posvečeno tudi srečanje, ki so ga izpeljali na višješolskem zavodu Pertini. Dijake je nagovoril državni predsednik zveze Anmil Bruno Galvani, ki je postala paraplegik pri 17. letu starosti, ko je doživel nesrečo pri delu. Galvani je v Trziču začel potovanje, med katerim bo obiskal razne kraje po Italiji in opozarjal na pomen spoštovanja varnostnih predpisov. Njegovo potovanje se bo zaključilo 17. junija v Rimu.

Svečanost v Trziču BONAVENTURA

AJDOVŠČINA-GORICA - Povpraševanje večje od kapacitet

Pipistrel delni lastnik kitajskega podjetja, Kitajci pa solastniki podjetja v Ajdovščini

Direktor ajdovske družbe Pipistrel Ivo Boscarol je v prejšnjih dneh iz rok namestnika kitajskega ministra za promet in direktorja tamkajšnje agencije za civilno letalstvo Feng Zhenglina prejel tri certifikate. Z njimi se Pipistrelu na široko odpirajo vrata na Kitajsko, kjer se letalski sektor hitro širi. Izkoristiti ga želi tudi s proizvodnjo na Kitajskem. Certifikate je Pipistrel v Ajdovščini prejel za tri letala: Virus 912, Virus SW in Sinus 912. Na Kitajskem trenutno leti 50 Pipistrelovih letal, je ob tem povedal Boscarol. Na Kitajsko jih je uvozilo podjetje Flying Tigers General Aviation, ki ta letala uporablja predvsem za name-

ne marketinga in promocijskih predstavitev poletov.

Vendar ima Pipistrel predstavnika na Kitajskem in direktor podjetja Flying Tigers Danny Wu ambiciozne načrte prodaje slovenskih ultralahkih letal na kitajski trg. V ponedeljek je ob robu podpisa dveh sporazumov s področja letalstva med Slovenijo in Kitajsko povedal, da bi lahko ta številka segla do 1000. A pogoj zato je postavitev proizvodnje na Kitajskem. Po Boscarolovih besedah Pipistrel ne želi zamuditi tega trenutka, zato bodo že v letošnjem letu začeli nekateri postopke za gradnjo od enega do treh proizvodnih obratov. Boscarol razmišlja tudi

o možnosti, da bi kitajskemu partnerju omogočil vstop v lastništvo Pipistrela. Kot je pojasnil za TV Slovenija, bo Pipistrel delni lastnik podjetja na Kitajskem, Kitajci pa bodo delni solastniki podjetja v Ajdovščini. O številkah ni želel govoriti, saj ne želi sprožiti špekulacij. Je pa poudaril, da gradijo veliko in dolgoročno pogodbo, zato je pošteno, da se podjetji povežeta in sta skupaj močnejši.

Za prodajo na Kitajskem ima tako Pipistrel zdaj že štiri certifikate, poleg zgoraj omenjenih še za jadralno letalo Taurus. Novi sporazum, ki so ga predstavniki Kitajske in Slovenije podpisali v ponedeljek, bo sicer po Boscarolovih besedah

Gradbišče Pipistrelove tovarne pri Gorici

BUMBACA

omogočil hitro pridobitev certifikata tudi za druge modele, zato bodo verjetno zanje zaposlili v prihodnjih mesecih.

Kitajska letalska industrija je na začetni razvojni stopnji. Do letošnjega leta je bilo v celotni Kitajski registriranih samo 200 zasebnih letal, vendar industrija in prodaja rasteta kar s 30 odstotki na

GORICA - SSK

Čavdek: »Žalosten dan za naš teritorij«

»Uradna ustanovitev goriške medobčinske unije je žalosten dan v upravnih zgodovini našega ozemlja,« opozarja Julijan Čavdek, pokrajinski tajnik stranke Slovenske skupnosti.

Novoustanovljena medobčinska zveza za Brda in Gornje Posočje, ki je prvič zasedala v torek, je »veliko razočaranje na področju javnega upravljanja ter spoštovanja pravic slovenske in furlanske narodne skupnosti,« poudarja Čavdek in tako nadaljuje svojo politično oceno: »Dejstvo, da je do konca stoletja zahteva občine Gorice, da se ime nove upravne enote potrdi samo v italijanskem jeziku, je hudo dejanje, ker zavrača specifično tega območja med Krasom, Sočo in Brdi. Na tem ozemlju že stoletja sobivajo Italijani, Furlani in Slovenci, zaradi česar je povsem nerazumljivo, da so se tudi ostale občine nemo pokorile goriškimi zahtevam, ki prihajajo iz tiste politične opcije, ki je v desetletnem upravljanju privedla mesto v splošno družbeno nazadovanje in izolacijo. Razočaranje pa je tudi v odnosu do deželne uprave, ki kljub številnim spodbudam in opozorilom ni zagotovila spoštovanja narodnih in jezikovnih pravic, ki spadajo v sam temelj statutarne posebnosti dežele FJK. Še večji škandal pa predstavlja dejstvo, da bosta slovenski občini Sovodnje ob Soči in Števerjan drago plačali zahtevo po izvajanju zaščitnih določil. Ker sta se obe odločili, da ne pristopita v goriško medobčinsko zvezo zaradi enojezičnega imena in zaradi kršenja pravice po primerni upravni avtonomiji, kakršna zagotavlja normalno življenje neki narodni manjšini, bosta sedaj denarno kaznovani. Kazen pa jima bo naprtila deželna uprava, ki bi morala biti glavna zaščitnica pravic Slovencev ter ostalih narodnih in jezikovnih skupnosti v FJK. Ne gre tukaj za nasprotovanje reformi krajevnih uprav, saj v luči novih družbenih razmerij so spremembe za boljše in učinkovitejše upravljanje dobrodošle in potrebne. Ni pa mogoče sprejemati takega načina uvajanja reform, ki tepta osnovne pravice predvsem manjših občin. Ravno te občine so bile tiste, ki so najbolj dosledno uveljavljale jezikovne pravice furlanske in slovenske narodne skupnosti ter obenem najbolj skrbele za primerne javne storitve v dobrobit občanov.«

Šport

Ulica dei Montecchi 6

tel. 040 7786350

faks 040 7786339

sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Zakarín pred Quintano

NEUCHATEL - Ruski kolesar Ilnur Zakarin iz ekipe Katjuša je slavil na drugi etapi dirke po Romandiji. V času zmagovalca je v 174 km dolgi etapi od Moudona do Morgins v cilj prišel tudi Kolombijec Nairo Quintana (Movistar Team), ki je tudi prevzel vodstvo v skupnem seštevku, tretji pa je bil Portugalec Rui Costa (Lampre-Merida), ki je zaostal 26 sekund. V času tretjevrščenega Coste je v cilj prišel tudi Simon Špilak (Katjuša), ki je bil lani na tej dirki drugi. Jan Polanc (Lampre-Merida) je drugo etapo končal na 40. mestu (+4:27).

Golden State +33

MIAMI - Košarkarji Miami Heat so v 1. krogu končnice lige NBA doma izgubili proti Charlotte Hornets z 88:90. Slednji tako v zmagah vodijo s 3:2. Slovenec Goran Dragić (na fotografiji) je igral 32 minut, ob metu iz igre 5:15 pa je dosegel 10 točk. Najboljši strellec pri domačih je bil Dwyane Wade s 25 točkami. Odsotnost prvega zvezdnika Stephena Curryja se ni poznala ekipi Golden State Warriors, ki je na peti tekmi 1. kroga v zahodni konferenci premagala Houston Rockets s 114:81 in napredovala s 4:1 v zmagah.

ROKOMET - Pogovor s predsednikom tržaškega kluba Pallamano Trieste Giuseppejem Lo Duco

Želja po 18. »scudettu«

Rokometaši tržaškega Principeja so v soboto s porazom proti Bocnu zaključili sezono v elitni A-ligi. Lani jim je uspelo z drugim mestom v A skupini odigrati dodatni troboj za uvrstitev v končnico za naslov, letos pa so se morali zadovoljiti s tretjim mestom za dvojico Bozen-Pressano. Ob koncu sezone smo se obrnili na predsednika in dušo društva Giuseppeja Lo Duco, da bi nam podal končni obračun sezone in tudi napovedal, kaj mislijo v najbolj uspešnem tržaškem klubu postoriti, da bi v prihodnji sezoni poskušali izboljšati letošnje dosežke. Bivši trener in profesor telesne vzgoje nam je najprej podal obračun komaj končane sezone: »Letošnjo sezono smo odigrali na kar zadovoljivi ravni. Malo je bilo padcev tekom leta, eden izmed teh pa je bil odločilen. Mislim na domači poraz proti Brixnu v skupini za naslov. Te tri točke bi bile nato odločilne za drugo mesto v skupini. Za poraz pa ne krivim igralcev, saj so se vsi maksimalno trudili tako na treningih kot na tekmah. Enostavno vsaka ekipa lahko naleti na črn dan in mi imamo določene hibe, ki jih v teh letih nismo uspeli odpraviti.«

Na fotografiji desno v ozadju tržaški vratar Thomas Postogna, zgoraj predsednik tržaškega rokometnega kluba Giuseppe Lo Duco

FOTODAMJ@N

Dejstvo je, da že vsaj tri leta stalno nihate med drugim in tretjim mestom A-skupine. Nekdanji mladinci niso več tako rosno mladi. Do kakovostnega skoka očitno ni prišlo. Menite da bi do njega lahko prišlo tudi brez sprememb sedanjega igralskega kadra?

Zadeli ste bistvo. Zdaj imajo nekdanji mladinski prvaki 22 do 23 let, kar pomeni da so dozoreli. Očitno tej ekipi nekaj manjka, brez zunanje pomoči pa bi postalo naskakovanje boljše uvrstitve ali celo naslova malo verjetno. Najbrž smo mi kot društvo imeli pretirana pričakovanja. Morda je bil pritisk na njihovih ramenih pretiran. Ampak ravno tako je povsem umestno, da so ti igralci nekaj več pričakovali s strani društva. Ko vidiš, da se vsako leto ubadaš z istimi težavami, bil bodo ekonomske ali druge narave, potem je naravno, da je motivacij vedno manj.

Vendar vtis je, da vam res malo manjka, da bi se lahko dokončno odlepili od tiste nesrečne 17-ice in bi lahko še 18. postali italijanski prvaki.

Tudi jaz sem podobnega mnenja. Imamo nekaj zelo sposobnih igralcev, pa vendar to še ni ali ni več dovolj za uspeh. Prepričan sem, da bi zadostovali dve primerni okrepitevi in bi se stvari povsem spremenile, ker bi to dodatno motiviralo tudi ostale igralce. Manjka nam gotovo zunanji igralec. Djordjević je letos naredil svoje, ničesar mu ne moramo očitati, a vendar ne gre za igralca, ki je lahko dodana vrednost za tako ekipo. Obenem bi potrebovali še enega krožnega napadalca. Krožni napadalec in zunanji igralec s silovitim strelom z razdalje sta bistvenega pomena v modernem rokometu. To je jasno razvidno tudi na tekmah lige prvakov. Ko imaš težave prebiti nasprotnikovo obrambo, sta taka igralca ključna.

Dve taki okrepitevi pomenita za društvo dodaten strošek. O katerih vsotah govorimo?

Menim, da se da v tem trenutku z relativno nizko investicijo zelo okrepiti ekipo. Potrebovali bi ne več kot 50.000 evrov in bi se lahko resnično borili za naslov.

Od kod ta vsota? Ste morda že dobili novega pokrovitelja?

Delamo na tem. Marec in april sta meseca, ko se v takem društvu, kot je Pallamano Trieste, začneja graditi temelje za prihajajočo sezono. Pogovori z nekaterimi so že v teku. Menim pa, da je bolj možno dobiti pet malih pokroviteljev, ki bi prispevali vsak po 10.000 € kot velikega vrednega 50.000. Bistvenega pomena je tudi, da nam podjetje Principe zagotovi, da bo še vztrajalo v vlogi glavnega pokrovitelja.

So na vidiku tudi domače okrepiteve? Vaš mladinski sektor je vedno ploden.

Tudi letos smo na mladinski ravni zelo uspešni, saj smo se uvrstili na državni finale v kar štirih kategorijah U10, U12, U14 in U16. Pokrovitelje rabimo tudi za kritje stroškov za gostovanje, saj ne moremo vsakič od staršev zahtevati prispevke, ki bi v celoti krili stroške. Nekatere družine enostavno niso v stanju prispevati na primer za petdnevno bivanje v Misanu Adriatico, kjer bo na sporedu državni finale.

Gotovo bomo vključili v postavo za prihodnjo sezono 16-letnega Sandrina, ki je že opravil svoj krstni nastop v prvi ekipi na zadnji domači tekmi. Gre za perspektivnega fanta, a seveda mora še veliko napredovati.

Pallacanestro Trieste bo v bodoče upravljala športno palačo Pala-Trieste. Ste vi pripravljene narediti isto športno palačo na Čarbolji?

Vprašali so nas, če bi naredili ta korak, a odkrito povedano smo po-

nudbo že odklonili, ker v sedanjem stanju nismo pripravljeni narediti tako tvegane poteze. Terjala bi tudi veliko energij, ki jih moramo usmerjati v druge smeri.

Nazadnje še vaša napoved o zmagovalcu letošnje končnice za naslov.

Mislim, da imata Bozen in Fasano nekaj več od ostalih tekmecev. Romagna igra najbrž najbolj dopadljiv rokomet, a ne razpolaga s tako kakovostnimi igralci. (if)

Od danes boji za četrtega polfinalista

Od danes do nedelje bodo v Teramu dodatne tekme za nastop v polfinalu končnice za naslov. Danes (18.00) bo Conversano igral proti Carpiju. Jutri bo poraženec igral proti Pressanu, v nedeljo pa se bo s Pressanom pomeril še zmagovalec današnje tekme. Zmagovalec troboja bo v polfinalu igral ekipi Junior Fasano. Druga polfinalista sta Bozen in Romagna. Prvi polfinalni tekmi bosta 7. maja, povratni pa 14.

HOKEJ NA LEDU - SP divizije I

Slovenija mora premagati Avstrijo

KATOVICE - Čeprav so doživeli en nepričakovan spodrselj, poraz s Poljsko, pa so slovenski hokejisti na svetovnem drugoligaškem prvenstvu v Katoivicah tam, kjer so pred tekmovanjem tudi pričakovali, da bodo. Na mestu, ki prinaša odločilen boj z Avstrijo za zmago in s tem neposredno napredovanje v elito. Niti Avstrijci niso končali prvega dela do pričakovanega današnjega odločilnega spopada brez prask; potem ko so že v prvem krogu izgubili točko s Korejci, so sinoči klonili še proti Poljski.

A takšen razplet ni spremenil ničesar v boju za vrh. Zanj se bosta danes ob 16.30 pomerili Slovenija in Avstrija, pri tem pa ni pomembno, da ima Slo-

venija zdaj še točko prednosti. Če bo zmagala, bo prednost še večja, prvo mesto pa še bolj zanesljivo. Če bo izgubila, pa se bodo pred njo prebili Avstrijci, Slovenci pa bi v tem primeru morda lahko, ob zanje neugodnem razpletu, izgubili celo drugo mesto.

Vendar se s takšnimi preračunavanji po sredini tekmi Slovenci niso ukvarjali. Vsi po vrsti so poudarjali, kako pomembno je, da so hitro pozabili slabo predstavo proti Poljski in se vrnili v tekmi s Korejo.

Čeprav je morda slišati nenavadno, so imeli Korejci pred to tekmo celo boljše položaj na lestvici in niso bili brez možnosti za naslov na prvo mesto.

»Videti je, moramo vseskozi hoditi navkreber, nič ni lahkega,« je o poti Slovenije dejal selektor Nik Zupančič in se že ozrl naprej: »Motivacije ne sme manjkati. Imamo dan počitka, da se bomo regenerirali. Poznamo se dobro, zdaj smo tam, kjer smo želeli biti. In mi bomo pripravljeni,« pravi Zupančič o tekmi z Avstrijo. »Nekako se je že po tekmi s Poljsko vedelo, da moramo zmagati obe preostali tekmi, če želimo biti prvi. Mi smo za to, da bomo prvi, prišli na ta turnir, in do tja nas čaka še ena stopnička,« pa je o prihajajočem obračunu s severnimi sosedi dejal Jeglič.

In medtem ko je boj za prvo - in tudi drugo - mesto še povsem odprt, je na spodnjem delu lestvice vse jasno. Japonska v štirih nastopih ni dobila niti točke, najbližja tekmeča Italija in Poljska jih imata zdaj po šest, kar pomeni, da so že krog pred koncem Japonci potniki v tretjeligaško konkurenco.

JADRANJE - Jadralka Čupe na svetovnem pokalu v francoskem Hyeresu

Poslabšala uvrstitev

HYERES - Drugi dan ISAF regate za svetovni pokal v olimpijskem razredu 470 v francoskem Hyeresu ni bil za jadralka sseljanske Čupe tako uspešen kot prvi, ko sta po dveh plovih končala na skupnem 7. mestu. Slovenska »azzurra« sta včerajšnja plova odjadrala slabše in sta pristala na skupno 15. mesto. Na prvem plovu sta bila flikist Jaš Farneti in krmar Simon Sivitz Košuta 16., na drugem pa sta končala še bolj v ozadju, 18. V drugem plovu sta ju prehiteli dve italijanski posadki: Ferrari-Calabrò (16.) in Capurro-Puppo (12.), ki pa sta na skupni lestvici 19. oziroma 22. Po drugem dnevu še vedno vodita avstralska jadralka Belcher in Ryan, druga pa sta Hrvata Fantela in Marenić. Jadranje se je včeraj zaradi pomanjkanja ve-

tra zavleklo pozno v popoldne. Po nekaj čakanja na veter so izpeljali vse predvidene plove.

Tina Mrak in Veronika Macarol sta v današnjih dveh plovih zabeležili 27. in 4. mesto in sta po dveh dneh jadriranja na skupnem osmem mestu. Na prvem mestu tudi po današnjem dnevu ostajata Britanki Hannah Mills in Saskia Clark, na drugo mesto sta napredovali Novozelandski Jo Aleh in Polly Powrie, tretji pa sta Francozinji Camille Lecointre in Hélène Defrance.

Pred jadralkami in jadralki sta še dva dneva jadriranja, v razredih laser in 470 sta predvidena po dva plova na dan, skupaj osem, najboljših deset v posameznem razredu pa se bo pomerilo še v nedeljski regati za medalje. (jng)

Jadralka Čupe
Simon
Sivitz Košuta
in Jaš Farneti

NOGOMET - Najmlajši 2002

Kras praznih rok

Union Martignacco - Kras Repen 2:0 (1:0)

Kras Repen: Zago, Stojanovič, Perrot, Stocca, Parisi, Vescovo, Giovannini, Okretič, Raseni, Starc, Markovič; Cozzutto, Cocevari, Može Pavlin, Rizzi, Kaurin; trener Prodanovič.

V zaostali tekmi deželnega prvenstva najmlajših letnikov 2002 je Kras naletel na čvrstega nasprotnika, ki je na razmočenem igrišču igral dokaj fizično igro. Domačini so po napaki gostujoče obrambe kmalu povedli. Sledila je reakcija Krasa, ki je najprej zapravil priložnost za izenačenje s Stocco, nato pa zadel prečko z Rasenijem.

V drugem delu so gostje grešili veliko podaj na sredini igrišča in po ceni prejeli drugi gol domačinov. Kljub dvojnemu zaostanku so se nogometaši Krasa še naprej borili, pred iztekom srečanja še enkrat zadel prečko, tri točke pa so ostale v Vidmu.

NAMIZNI TENIS

Mladinsko DP: ŠK Kras brez vidnih uvrstitev

Včeraj so mladi namiznoteniški igralci Krasa končali z nastopi na mladinskem državnem prvenstvu v Terniju. Zadnji dan je bil namenjen ekipnim dvobojem. V kategoriji dečkov so igralci zgoniškega športnega krožka s 3:1 izgubili proti Coccagliu. Kras je nastopil v postavi Ceppa, Parenzan, Giacomini in Paulina. Deklice pa so izgubile 3:0. Krasove barve sta branili Korenova in Hrovatinova. V posameznih dvobojih krasovci niso dosegli vidnejših rezultatov. Iz kvalifikacijske skupine se je med najboljših 32 uvrstil le Luca Ceppa.

ŠOLSKO TEKMOVANJE V ZGONIKU - Prejšnji teden sta višja srednja šola Žois in ŠK Kras organizirala v Zgoniku šolsko deželno prvenstvo v namiznem tenisu, ki so se ga udeležili tudi predstavniki slovenskih šol. V ekipni konkurenci je večstopenjska šola Bartol-Sv. Ciril in Metod dosegla 5. mesto. Med posamezniki se je izkazala Nikita Koren, ki je osvojila prvo mesto. Matija Carboni iz nabrežinskega didaktičnega ravateljstva se je uvrstil na solidno 5. mesto.

BALINANJE

Turnir ZŠDI: Gaja pred Poletom

Prejšnji teden je na balinarskih stezah športnega centra Ervatti pri Briščikih balinarska komisija ZŠDI organizirala tradicionalni društveni turnir za četverke, na katerem je nastopilo osem ekip naših društev. Prvo mesto je osvojila Gaja, ki je v finalu premagala Polet s 13:8, tretje mesto je šlo ekipi Krasa pred Zarjo zaradi boljšega izkupička v polfinalnih obračunih.

Vrstni red: 1. Gaja (Dario Calzi, Leghissa, Žagar, Kramar); 2. Polet (Mondo, Taučer, Štoka, Jakovič); 3. Kras (Skupek, Kanter, Breda, Zurič); 4. Zarja (Križmančič, Maslič, Placer, Zorko); 5. ex aequo: Kras B, mešana ekipa, Nabrežina, Polet B.

TRŽAŠKO PRVENSTVO - 3. maja se bo začelo tržaško balinarsko pokrajinsko prvenstvo, na katerem bo nastopila Zarja s tremi igralci Krasa.

KOŠARKA - Zadnji krog rednega dela v deželni C-ligi silver

Bor za play-off

Oberdanovi varovanci jutri na Stadionu 1. maja - Kontovel (v gosteh) in Dom (doma) že drevi

Trener
Bora Radenske
Dean Oberdan
med minuto
odmora

FOTODAMJ@

V košarkarskih deželnih ligah je do večine odločitev že prišlo, zadnji krog v C-ligi silver pa bo še posebej zanimiv za **Bor Radenske** (24 točk), ki lovi uvrstitev v končnico prvenstva. Košarkarji trenerja Oberdana si bodo poskušali priboriti še zadnjo vozovnico za play-off na domačih tleh, saj jih čaka jutri ob 18.30 na Stadionu 1. maja srečanje proti videmski ekipi Geatti Bakset Time (10 točk). V primeru zmage, se bo Bor uvrstil na sedmo mesto in torej v končnico za napredovanje, če pa bo izgubil, ne bo imel veliko možnosti za preboj v play-off, saj mora upati na serijo ugodnih razpletov na ostalih igriščih. Mnogo manj zanimivo z rezultatskega vidika bo srečanje **Brega Mediacchem** (46 točk), saj so si košarkarji trenerja Krašovca že zagotovili končno prvo mesto. Nastopili bodo jutri ob 19.30 v Latisani (36 točk) proti moštvu, ki si je že zagotovilo play-off, se pa še poteguje za čim boljše izhodišče v končnici. Za ekipo iz Doline bo tekma zagotovo odličan pripravljalni trening za nadaljnje nastope.

V deželni D-ligi pa čakata tako Kontovel kot Sokol na konec prvenstva, ki se bo zaključilo sredi maja. V skupini za napredovanje, od katerega je **Sokol** že odrezan, je moštvo iz Nabrežine prelozilo prvomajsko tekmo v gosteh proti Felettu na nedeljo, 8. maja. V gosteh, in sicer v Červinjenu, bo v skupini za play-out nastopil že danes ob 21. uri **Kontovel** (18 točk). Košarkarji trenerja Švaba so že dosegli obstanek, ki bi si ga lahko v primeru današnje zmage v bistvu zagotovil tudi Basket Cervignanes (16 točk).

Izpadu iz promocijske lige se še ni izognil goriški **Dom Mark**. Košarkarji trenerja Dellisantija bodo igrali danes ob 21.15 v telovadnici Kulturnega doma v Gorici proti moštvu Starenergy, ki ima na lestvici prav toliko točk kot Čotar in soigralci. (av)

SMUČANJE - SK Brdina in SPDG

Sodelovanje je delovalo

Smučarski klub Brdina in Slovensko planinsko društvo Gorica sta letos v kraju Forni di Sopra prvič organizirala skupaj smučarske tečaje za najmlajše. Ideja o skupnem sodelovanju je začela nastajati v jesenskem času. Po prvih pozitivnih pogovorih je iz ideje nastal projekt, kateremu geografska razdalja med kluboma ni predstavljala nikakršne težave. Tečaji so se začeli v januarju in so se odvijali tako ob sobotah kot ob nedeljah v kraju Forni di Sopra, ki je že vrsto let pravo središče tečajev vseh zamejskih društev, ki se ukvarjajo s smučanjem. Letos so bili pogoji kljub začetnemu pomanjkanju večje količine snega zelo dobri za učenje smučanja, saj so bile proge dobro pripravljene in so bili vremenski pogoji vedno naklonjeni. V petih sobotah in prav tolikih nedeljah se je na tečajih mudilo skupno kar 70 otrok, od najmlajših začetnikov do tistih, ki so že nadgrajevali svoje smučarsko zna-

Tečajniki SK Brdina
in goriškega SPDG

FACEBOOK SK BRDINA

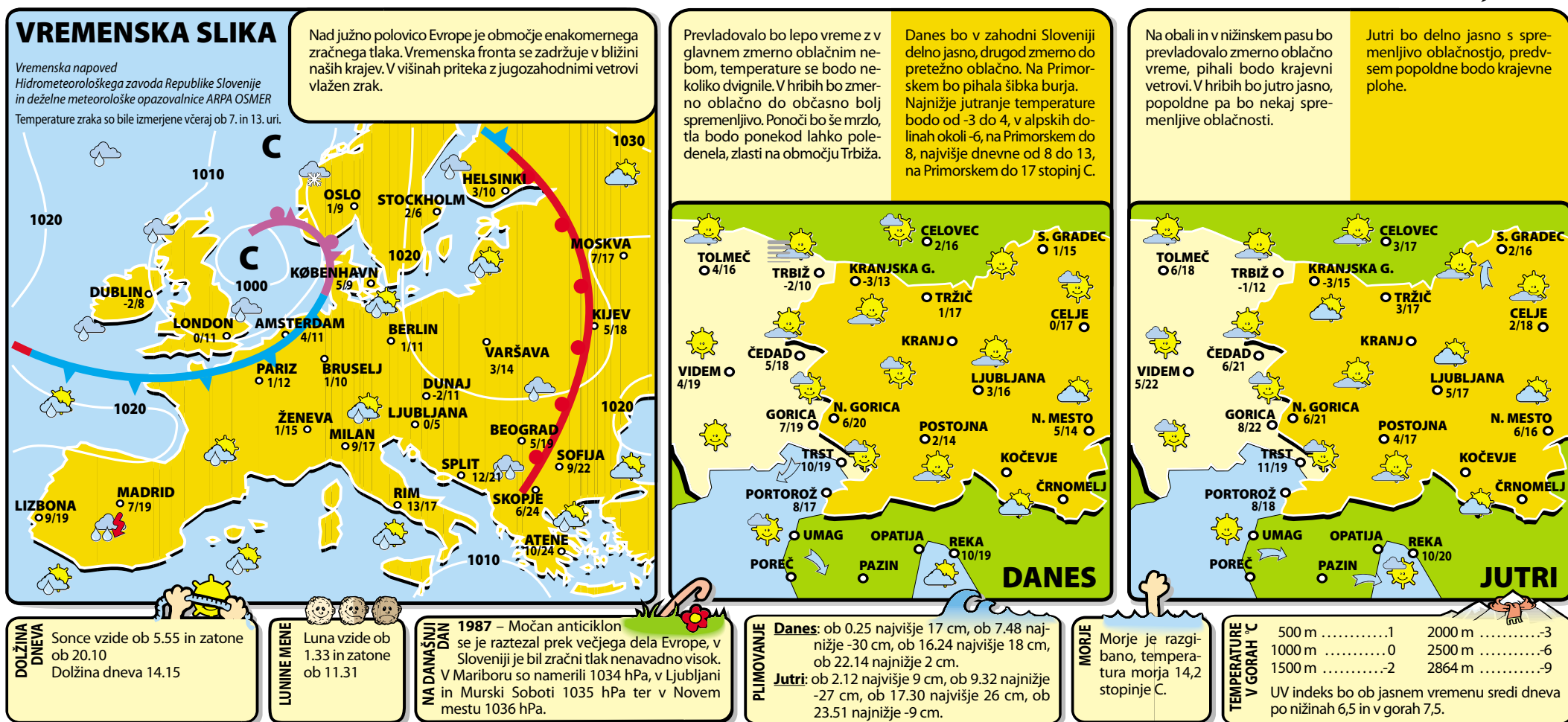
nje. Tečaje so vodili učitelji tako SK Brdina kot SPD Gorica, skupine pa so bile razvrščene po znanju in ne po pripadnosti klubu, tako da so se otroci med seboj spoznali in spletili tudi nova prijateljstva. Zadnji dan tečajev so učitelji in odborniki poskrbeli tudi za tekmo, na kateri so se tečajniki preizkusili na krajši velesla-

lowski postavitvi. Časov niso merili, vsi tečajniki pa so se s progo spopadli z velikim navdušenjem. Vsi so prejeli izkaznico, na kateri je bil označen dosežen nivo znanja in spominsko medaljo. Naj omenimo, da sta društvi sodelovali tudi s samim prevozom otrok in staršev, tako da so bili ob sobotah na razpolago kombiji, ob ne-

deljah pa je bil nov športni avtobus ZŠDI-ja vedno poln. Seveda so se prevoza posluževali tudi učitelji in drugi ljubitelji smučanja, ki so se z veseljem podali na smučanje v karnijske Alpe. Zagotovo so bili tako pri SK Brdini kot pri SPDG-ju zadovoljni z izpeljavo in uspehom tega plodnega sodelovanja. (ep)

Obvestila

AŠZ DOM GORICA vabi na mesec odprtih vrat. V mesecu maju bodo potekale brezplačne vadbe: minibasket za letnike 2004-05-06-07 (torek in sredo 16.45-18.30, petek 16.45-18.15), mikrobasket za letnike 2008-09 (ponedeljek in četrtek 16.30-17.30), Cheerleading za osnovnošolke (ponedeljek in četrtek 17.30-19.00); informacije pri AŠZ Dom (David Ambrožič, tel. 048133288, 3292718115, domgorica@gmail.com).

Mendes predsednik 73. beneškega festivala

BENETKE - Ameriški režiser Sam Mendes bo predsedoval mednarodni žiriji 73. beneškega filmskega festivala, ki bo letos potekal od 31. avgusta do 10. septembra. »V čast mi je. Vselej sem čutil močno povezavo z Benetkami. Kot študent sem leta 1984 tri mesece delal za tamkajšnjo izpostavo Peggy Guggenheim Collection, moj najlepši spomin s filmskega festivala pa je predstavitev filma Pot v pogubo v Benetkah leta 2002.« se je spomnil 50-letni Mendes, ki med drugimi uspešnicami podpisuje bondijadi Skyfall in Spectre. Mendes je leta 2000 osvojil oskarja za režijo s svojim celovečernim prvcem Lepota po ameriško.

Kozmodrom Vostočni prvič v pogonu

VLADIVOSTOK - Iz novega ruskega vesoljskega izstrelišča Vostočni so včeraj prvič uspešno izstrelili raketo sojuz 2.1a s tremi sateliti. Novi kozmodrom Vostočni na ruskem Daljnem vzhodu od leta 2012 gradi okoli 10.000 delavcev. Vsebuje 115 kilometrov cest, prav tako pa 125 kilometrov železniške proge in mesto za 25.000 ljudi. Cilj Kremlja je zmanjšati rusko odvisnost od kazahstanskega kozmodroma Bajkonur, za katerega Moskva letno plačuje 115 milijonov dolarjev najemnine. A bo Rusija Bajkonur za misije s posadko uporabljala še vsaj do leta 2023. Kozmodrom naj bi bil v celoti dokončan šele leta 2018.

NEW YORK - Pisanje revije za moške GQ

Melanija Trump ima polbrata

Denis je star 50 let in živi v Hrastniku - Sin Melanije Barron tekoče govori slovensko, pravi njegova mama

NEW YORK - Ameriška revija za moške GQ v zadnji izdaji poroča, da ima soproga republikanskega predsedniškega kandidata Donalda Trumpa Melanija v Hrastniku 50 let starega polbrata Denisa, ki ga njun skupni oče nikoli ni priznal, čeprav mu je do 18. leta starosti plačeval preživnino. Revija poroča na podlagi sodnih dokumentov in pričevanja sina Marije Cigeljak, ki je leta 1964 obvestila Viktorja Knavs, da je zanosila. Oče Melanije Knavs naj bi ji najprej ponudil poroko, nato naj bi si premislil in zahteval splav ter kasneje zanikal očetovstvo.

Sin se je rodil maja 1965 in mati Marija je vložila tožbo za preživnino, ki jo je Knavs izgubil šele, ko je do konca izčrpal vse pravne poti in so mu s testom dokazali očetovstvo.

Sin Denis je za GQ povedal, da se mama, ki je pred leti umrla, ni nikoli poročila in tudi otrok ni imela več. Sam nikoli ni dal pobude za stik, ker noče motiti družine Knavs oziroma noče nič od njih ali Donalda Trumpa. Ne bi pa imel nič proti, če bi se kdaj srečal s polsestrama Melanijo in Ines. Viktor Knavs ga ni nikoli spoznal, Denis pa sklepa, da Melanija sploh ne ve zanj.

Soproga newyorškega milijarderja je za revijo GQ najprej zanikala resničnost poročanja, kasneje, po prejemu sodnih spisov iz Slovenije, pa je povedala, da je za zadevo vedela že dolgo, hkrati pa je zaprosila za spoštovanje zasebnosti njenega očeta.

Revija GQ v daljšem prispevku sicer na podlagi pogovora z Melanijo Trump in raziskav objavlja daljši prispevek o lepoticah slovenskega rodu, ki menda ni bila navdušena nad moževno odločitvijo, da se poda v predsedniško kandidacijo, in mu je priporočila, naj dobro razmisli. Zdag ga popolnoma podpira in od časa do časa pride na kakšno zborovanje.

Za njunega desetletnega sina Barrona skrbi sama, ko ima sin zanesljivo varstvo, pa

Melanija Trump zdaj zvesto spremlja volilno kampanjo moža Donalda

ANSA

z možem sodeluje v kampanji, je povedala. Revija jo opredeli kot vladno, zadržano in umirjeno z rahlo zasanjanim «transilvanskim» naglasom.

Poleg znanih podatkov navaja tudi tiste manj znane, kot je izjava Donalda Trumpa za razvpitega radijskega voditelja Howarda Sterna pred leti, da je Melanija idealna soproga, ki ga ne obremenjuje in ne nerga, ter je omikana ženska, ki je še nikoli ni slišal prdniti. Ključ do uspeha naj bi bila ločena kopalnica.

Melanija je za GQ še povedala, da je imela zelo rada svoje čudovito otroštvo v Sloveniji. Sin Barron tekoče govori slovensko in v tem jeziku govori s starima staršema Viktorjem in Amalijo, ki sta se preselila v New York. (sta)

Sperma iz kožnih celic

BARCELONA - Španski znanstveniki so iz človeških kožnih celic ustvarili spermatozoje. Gre za velik podvig, ki bi lahko služil za zdravljenje neplodnosti. Za pare, ki se soočajo z neplodnostjo in jih je po svetu okoli 15 odstotkov, je edina rešitev uporaba darovanih semenčic ali jajčec.

»Kaj narediti, ko nekdo, ki si želi otroka, nima dovolj spolnih celic?« sprašuje direktor inštituta za neplodnost v Valencii Carlos Simon. Omenjeni inštitut je edini v Španiji, kjer se ukvarjajo izključno z oploditvijo z biomedicinsko pomočjo. »To je problem, ki se ga hočemo lotiti: ustvariti spolne celice v ljudeh, ki jih nimajo dovolj,« je dejal.

EUROSTAT - Podatki Univerzitetno izobraževanje se ves čas zvišuje

BRUSELJ - Delež oseb, starih med 30 in 34 let, v EU, ki so končali terciarno izobraževanje, se ves čas zvišuje, leta 2002 jih je bilo 23,6 odstotka, leta 2015 pa že 38,7, kažejo podatki evropskega statističnega urada Eurostat. V Sloveniji ta delež znaša 43,4 odstotka. V letu 2015 se je delež oseb, starih med 30 in 34, ki so končali terciarno izobraževanje, v primerjavi z letom 2002 povečal v vseh državah članicah unije. Cilj EU je, da bi imelo do leta 2020 vsaj 40 odstotkov oseb, starih med 30 in 34 let, končano terciarno izobraževanje. Pri ženskah je ta cilj že dosežen. Leta 2015 je imelo terciarno izobrazbo 43,4 odstotka žensk in 34 odstotkov moških. Lani je imela vsaj polovica prebivalstva v starosti od 30 do 34 let končano terciarno izobrazbo v Litvi (57,6 odstotka), na Cipru (54,6 odstotka), na Irskem in v Luksemburgu (po 52,3 odstotka) in na Švedskem (50,2 odstotka). Na drugi strani lestvice imajo najmanjše deleže Italija (25,3 odstotka), Romunija (25,6 odstotka), Malta (27,8 odstotka) in Slovaška (28,4 odstotka).

Dvanajst članic je že izpolnilo ali presežilo nacionalni cilj do leta 2020 za ta kazalnik: Danska, Estonija, Grčija, Ciper, Latvija, Litva, Madžarska, Nizozemska, Avstrija, Slovenija, Finska in Švedska. V Sloveniji je imelo leta 2015 končano univerzitetno ali visokošolsko izobrazbo 56,4 odstotka žensk, starih med 30 in 34 let, in 32 odstotkov moških v tej starosti, kažejo podatki Eurostata. Poleg tega se po podatkih Eurostata stalno zmanjšuje delež mladih v starosti med 18 in 24 let, ki predčasno opustijo šolanje, in sicer s 17 odstotkov leta 2002 na 11 odstotkov leta 2015. Žensk (9,5 odstotka) je manj kot moških (12,4 odstotka). Cilj EU je zmanjšati delež mladih, ki predčasno opustijo šolanje, po deset odstotkov do leta 2020. V primerjavi z letom 2006 se je delež mladih, ki predčasno opustijo šolanje, zmanjšal v vseh državah članicah, razen na Češkem, Slovaškem in v Romuniji.

Leta 2015 so imeli najmanjši delež mladih, ki predčasno opustijo šolanje, Hrvaška (2,8 odstotka), Slovenija (pet odstotkov), Ciper in Poljska (po 5,3 odstotka) ter Litva (5,5 odstotka). Najvišji delež pa so imele Španija (20 odstotkov), Malta (19,8 odstotka) in Romunija (19,1 odstotka). 13 članic je že izpolnilo nacionalni cilj do leta 2020 za ta kazalnik: Danska, Irsko, Grčija, Francija, Hrvaška, Italija, Ciper, Latvija, Litva, Luksemburg, Avstrija, Slovenija in Švedska, še navaja Eurostat.